Jaar	Datum	Instantie	Inhoud	Bron
1950		3M USA	Intern document waaruit blijkt dat PFAS zich opstapelt in het bloed van muizen	• *De Standaard*, 11 jun 2021
1969-2008		3M Germany	Emissie van PFOA via de lucht in 3M-fabriek te Gendorf	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met 3M, vrijdag 3 december 2021
1970s		3M USA	Hoge concentraties PFOS teruggevonden in het bloed van 3M werknemers	• Vlaams Parlement, Vraag om uitleg 553 (2003-2004)
1971		3M Belgium	Opening vestiging te Zwijndrecht • Eerste productie van Internal Materials • Start waterzuivering met bezinkingsvijvers • Eerste vergunning vanwege de Provincie Antwerpen	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met 3M Belgium, vrijdag 3 september 2021, powerpointpresentatie, p. 8 • Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met 3M, vrijdag 3 december 2021, powerpointpresentatie, p. 11, 69 • Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met provincie Antwerpen, vrijdag 14 januari 2022, powerpointpresentatie, p. 3
1974		3M Belgium	Start vervaardiging PFAS-houdende producten	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met 3M Belgium, vrijdag 3 september 2021, powerpointpresentatie, p. 8
1976		3M Belgium	Operationalisering eerste ECF-eenheid	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met 3M Belgium, vrijdag 3 september 2021, powerpointpresentatie, p. 8 • Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met 3M, vrijdag 3 december 2021, powerpointpresentatie, p. 69

1976		3M Belgium	Eerste rapportering van PFAS-emissies	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met 3M, vrijdag 3 december 2021
1978		3M	Studie bevestigt vlotte verspreiding van PFAS via het grondwater	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met 3M Belgium, vrijdag 3 september 2021
1980		3M Belgium	Alle 3M-medewerkers in de vestiging in Zwijndrecht worden geïnformeerd over de opbouw van chemicaliën in het bloed	• *De Standaard*, 11 jun 2021
1985	27 jun 1985	EEG	Richtlijn 85/337/EEG betreffende de milieueffectrapportage van bepaalde openbare en particuliere projecten, vervangen door Richtlijn 2011/92/EU en gewijzigd door Richtlijn 2014/52/EU	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, vrijdag 27 augustus 2021, powerpointpresentatie Larmuseau, p. 4
1985	28 jun 1985		Milieuvergunningsdecreet van 28 juni 1985: Vlaanderen was vóór op Europa	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, vrijdag 27 augustus 2021, powerpointpresentatie Larmuseau, p. 17
1986		3M Belgium	Uitbreiding waterzuivering	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met 3M, vrijdag 3 december 2021, powerpointpresentatie, p. 69
1989		3M	Incidentie prostaatkanker bij werknemers 7,8 keer hoger dan verwacht	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met 3M Belgium, vrijdag 3 september 2021, p. 59
1990		3M	Bloedonderzoeken worden uitgevoerd door Geary Olsen	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met vakbond en arbeidsgeneeskundige dienst 3M Belgium, maandag 6 september 2021
1991	1 sep 1991		Inwerkingtreding Milieuvergunningsdecreet van 28 juni 1985 via Vlarem I	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, vrijdag 27 augustus 2021, powerpointpresentatie Larmuseau, p. 17

1994		3M Belgium/OVAM	Organofluor-verontreiniging aangetroffen in Zwijndrecht • 3M start met jaarlijkse rapportering aan OVAM • Installatie filterpers voor ontwatering slib	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met 3M, vrijdag 3 december 2021, powerpointpresentatie, p. 17, 69
1994-1995		3M Belgium	Eerste vrijwillige en informele oriënterend bodemonderzoeken uitgevoerd door 3M Belgium	• Vergadering Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie, PFAS-problematiek: hoorzitting, dinsdag 29 juni 2021, powerpointpresentatie OVAM, p. 4 • Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met 3M Belgium, vrijdag 3 september 2021, powerpointpresentatie, p. 8, 12 • Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met OVAM, vrijdag 1 oktober 2021, powerpointpresentatie, p. 9 • Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met 3M, vrijdag 3 december 2021, powerpointpresentatie, p. 55
1995	29 okt 1995		Inwerkingtreding eerste Bodemsaneringsdecreet	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting, maandag 30 augustus 2021, presentatie Lucas Bergkamp, p. 7
1996	24 sep 1996		IPPC-of GPBV-Richtlijn 1996/61/EC • Om te zetten in Vlaamse regelgeving tegen 30 okt 1999	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, vrijdag 27 augustus 2021, powerpointpresentatie Larmuseau, p. 17
1996		3M Belgium	Oriënterend bodemonderzoek uitgevoerd door 3M Belgium	• Vergadering Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie, PFAS-

				problematiek: hoorzitting, dinsdag 29 juni 2021, powerpointpresentatie OVAM, p. 4 • Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met OVAM, vrijdag 1 oktober 2021, powerpointpresentatie, p. 7, 12
1997		3M Belgium	• Operationalisering tweede ECF-eenheid • Operationalisering naverbrandingsinstallatie (= thermische oxidatie-eenheid)	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met 3M Belgium, vrijdag 3 september 2021, powerpointpresentatie, p. 8
1997		AZG	Advies bij vergunningsaanvraag 3M bij de verhoging productiecapaciteit fluorchemicaliën met 17%	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met Agentschap Zorg en Gezondheid, maandag 8 november 2021, powerpointpresentatie, p. 11
1998		AZG	Advies bij vergunningsaanvraag 3M bij de verhoging productiecapaciteit fluorchemicaliën met 22%	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met Agentschap Zorg en Gezondheid, maandag 8 november 2021, powerpointpresentatie, p. 11
1998	25 jun 1998		Verdrag van Aarhus van 25 juni 1998 betreffende toegang tot informatie, inspraak in besluitvorming en toegang tot de rechter inzake milieuaangelegenheden	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, vrijdag 27 augustus 2021, powerpointpresentatie Larmuseau, p. 25
1998	9 okt 1998		Start zaak Bilott vs. DuPont	• *De Standaard*, 26 jun 2021, p. 22 • SH999PLiE, *The Devil We Know*, 28 jul 2019 • Vlaams Parlement, Vraag om uitleg 1483 (2019-2020)
1999		3M Belgium/OVAM	Start beschrijvend bodemonderzoek	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met 3M

				Belgium, vrijdag 3 september 2021, powerpointpresentatie, p. 8 • Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met 3M, vrijdag 3 december 2021, powerpointpresentatie, p. 55, 56
1999		3M	Ontslag Richard Purdy	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met 3M Belgium, vrijdag 3 september 2021
2000		3M Belgium	• Bloedanalyse werknemers • Installatie eerste PFAS-specifieke zuiveringsinstallatie	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met vakbond en arbeidsgeneeskundige dienst 3M Belgium, maandag 6 september 2021 • Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met 3M, vrijdag 3 december 2021, powerpointpresentatie, p. 69
2000	Mrt 2000	3M Belgium/VITO	Bezorging white papers aan VITO	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met 3M, vrijdag 3 december 2021, powerpointpresentatie, p. 18
2000	16 mei 2000	3M USA	3M hoofdkantoor kondigt uitfasering wereldwijd van PFOS- en PFOA-productie aan • 3M informeert VITO en OVAM over uitfasering en bezorgt white papers die de stand van de milieutechnische en gezondheidskundige wetenschap weergeven, m.i.v. wijde verspreiding	• EPA's Web Archive, "EPA and 3M ANNOUNCE PHASE OUT OF PFOS", releasedatum: 16 mei 2000 • Vergadering Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie, PFAS-problematiek: hoorzitting, dinsdag 29 juni 2021, powerpointpresentatie 3M, p. 4 • Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met 3M

				Belgium, vrijdag 3 september 2021, powerpointpresentatie, p. 8 • Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met 3M, vrijdag 3 december 2021, powerpointpresentatie, p. 17
2000	17 mei 2000	EPA	"PFOS vormt een potentieel risico voor de gezondheid en voor het milieu."	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met 3M Belgium, vrijdag 3 september 2021
2000	Jun 2000	3M Belgium	Vorming Risk Assessment Team met externe consultants	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met 3M, vrijdag 3 december 2021, powerpointpresentatie, p. 21
2000	7 jun 2000	3M Belgium/OVAM	Vergadering Risk Assessment Team met OVAM	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met 3M, vrijdag 3 december 2021, powerpointpresentatie, p. 21
2000	17 jun 2000	3M Belgium	Document ontkent verband tussen PFOS en kankervorming	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met 3M Belgium, vrijdag 3 september 2021
2000	26 jun 2000		"Kankeralarm voor tapijtspray uit Zwijndrecht" • "Jos Vets, afgevaardigd bestuurder van de fabriek in Zwijndrecht ontkent ten stelligste dat PFOS kankerverwekkend zou zijn."	• *Gazet van Antwerpen*, 26 jun 2000
2000	8 sep 2000	3M Belgium/OVAM	OVAM, 3M en het Risk Assessment Team vergaderen om OVAM informatie te geven over FC's	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met 3M, vrijdag 3 december 2021, powerpointpresentatie, p. 22
2000	23 okt 2000		Kaderrichtlijn water 2000/60/EC	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, vrijdag 27 augustus 2021, powerpointpresentatie Van Calster, p. 5

2001		AZG	Gunstig advies met bijzondere voorwaarde bij vergunningsaanvraag 3M	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met Agentschap Zorg en Gezondheid, maandag 8 november 2021, powerpointpresentatie, p. 11
2001		3M Belgium	Officieel oriënterend bodemonderzoek uitgevoerd door 3M Belgium	• Vergadering Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie, PFAS-problematiek: hoorzitting, dinsdag 29 juni 2021, powerpointpresentatie OVAM, p. 4 • Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met OVAM, vrijdag 1 oktober 2021, powerpointpresentatie, p. 7, 12
2001	25 jan 2001	3M Belgium	• Antwerpse Deputatie verleent eerste van 16 vergunningen aan 3M tot verandering en/of wijziging van de vergunningsvoorwaarden • Vaststelling lozingsnorm SOF	• Vergadering Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie, PFAS-problematiek: hoorzitting, dinsdag 29 juni 2021, powerpointpresentatie Departement Omgeving, p. 17 • Vlaams Parlement, Vraag om uitleg 553 (2003-2004) • Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met 3M, vrijdag 3 december 2021, powerpointpresentatie, p. 34
2001	19 mrt 2001	3M Belgium	Werknemers in gebouw 3 en gebouw 16 hebben een verhoogde kans op een PFOS-blootstelling	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met 3M Belgium, vrijdag 3 september 2021
2001	4 apr 2001	EU	Aanbeveling 2001/331/EG van het Europees Parlement en de Raad van 4 april 2001 betreffende minimumcriteria voor milieu-inspecties in de lidstaten	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, vrijdag 27 augustus 2021,

				powerpointpresentatie Larmuseau, p. 23
2001	22 mei 2001	VN	Stockholm Convention on Persistent Organic Pollutants	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, vrijdag 27 augustus 2021, powerpointpresentatie Van Calster, p. 3
2001	27 jun 2001	3M Belgium/OVAM	3M en het Risk Assessment Team vergaderen met OVAM om de vooruitgang op vlak van risicobeoordeling (bodem en grondwater) te bespreken	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met 3M, vrijdag 3 december 2021, powerpointpresentatie, p. 23
2001	25 jul 2001	3M Belgium/gemeente Zwijndrecht	3M vergadert met lokaal bestuur Zwijndrecht, incl. burgemeester Willy Minnebo , schepen Van der Donkt en Karel Boonen van milieudienst	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met 3M, vrijdag 3 december 2021, powerpointpresentatie, p. 25
2001	25 jul 2001	OVAM	Risk Assessment Team stelt actieplan op	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met gemeente Zwijndrecht, maandag 10 januari 2022
2001	29 jul 2001	3M Belgium	FC-3283, FC-40, FC-40i in productie genomen als vervangers van PFOS	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met 3M Belgium, vrijdag 3 september 2021
2002		3M Belgium/gemeente Zwijndrecht	Stopzetting PFOS-productie in Zwijndrecht • Uitfasering perfluoro octanyl productie • Ontmoeting met burgemeester Zwijndrecht (overhandiging overzicht risk assessment i.s.m . OVAM)	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met 3M Belgium, vrijdag 3 september 2021, powerpointpresentatie, p. 8 • Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met 3M, vrijdag 3 december 2021, powerpointpresentatie, p. 11, 17
2002		UAntwerpen	Start eerste veldonderzoek in de buurt van 3M	• Eens et al., "Waarom kwam PFAS-vervuiling niet sneller in de aandacht?: Opinie", *De Standaard* (5 jul 2021) ; p. 27

2002-2006		Steunpunt Milieu & Gezondheid	Humane biomonitoring in Vlaanderen 1e cyclus	• Vergadering Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie, PFAS-problematiek: hoorzitting, dinsdag 29 juni 2021, powerpointpresentatie Steunpunt Milieu en Gezondheid, p. 4 • Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met VITO, vrijdag 29 oktober 2021, powerpointpresentatie, p. 3
2002	24 jan 2002	Deputatie Antwerpen	Bij besluit van de bestendige deputatie wordt een reeks wijzigingen en uitbreidingen vergund, waaronder: de stopzetting van PFOS-productie en de omschakeling naar nieuwe amines en C4 sulfonylverbindingen	• Vlaams Parlement, Vraag om uitleg 553 (2003-2004) • Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met provincie Antwerpen, vrijdag 14 januari 2022, powerpointpresentatie, p. 3
2002	26 apr 2002	3M Belgium/OVAM	Tussentijdse overlegvergadering Beschrijvend bodemonderzoek	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met 3M, vrijdag 3 december 2021, powerpointpresentatie, p. 26
2002	27 jun 2002	Deputatie Antwerpen	De vergunning voor het lozen van bedrijfsafvalwater (vergund tot 1 feb 2003) wordt verlengd tot 1 februari 2005	• Vlaams Parlement, Vraag om uitleg 553 (2003-2004)
2003	28 jan 2003	EU	Richtlijn 2003/4/EG inzake de toegang van het publiek tot milieu-informatie	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, vrijdag 27 augustus 2021, powerpointpresentatie Larmuseau, p. 25
2003	31 dec 2003	3M Belgium	Stopzetting van de productie van PFOS-verbindingen in Zwijndrecht	• Vlaams Parlement, Vraag om uitleg 553 (2003-2004)
2003-2005		UAntwerpen Hoff et al.	Publicatie Hoff PT et al. Perfluorooctane sulfonic acid in bib (Trisopterus luscus) and plaice (Pleuronectes platessa) from the Western Scheldt and the Belgian North Sea: Distribution and biochemical effects *Environmental Toxicology and Chemistry*, Vol 22, Issue3 March 2003 Pages 608-614	

			• In de studie werden vissen (steenbolk schol) bemonsterd in de Noordzee en de Westerschelde (lever- en spieranalyses). Publicatie - Hoff PT et al. Perfluorooctane sulfonic acid and organohalogen pollutants in liver of three freshwater fish species in Flanders (Belgium): relationships with biochemical and organismal effects *Environmental Pollution* Vol. 137, Issue 2, September 2005, Pages 324-333 • In de studie werd PFOS in vissen (2 karpersoorten en paling) gemeten in verschillende waterlopen in Vlaanderen. PFOS in Blokkersdijk en in het Ieperlee kanaal waren bij de hoogste ooit gerapporteerd.	
2004		3M Belgium/VLP/min. Leefmilieu/gem. Zwijndrecht	• 3M antwoordt op vragen van Vlaams Parlement en minister Milieu om studies en EPA-docket te bezorgen • 3M overlegt met burgemeester Zwijndrecht over onderzoek	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met 3M, vrijdag 3 december 2021, powerpointpresentatie, p. 17
2004		OVAM	Op verzoek van OVAM maakt een onafhankelijke bodemsaneringsdeskundige een eerste beschrijvend bodemonderzoek (2004-2006); Risk Assessment Team bepaalt toetsingswaarden	• Vergadering Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie, PFAS-problematiek: hoorzitting, dinsdag 29 juni 2021, powerpointpresentatie OVAM, p. 4-5 • Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met OVAM, vrijdag 1 oktober 2021, powerpointpresentatie, p. 7, 12 • Stijn Cools, Jef Poppelmonde, "Reconstructie PFOS: Negen momenten waarop het alarm kon afgaan" (*De Standaard*, 12 juni 2021) • Ademloos et al., *Tijdlijn PFOS, Zwijndrecht en Oosterweel*, 28 jun 2021, p. 3

2004-2006		VITO	Beschrijvend bodemonderzoek 3M: VITO, universiteiten ingeschakeld voor risico-evaluatie • Advies TDI, grondwater, depositie	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met VITO, vrijdag 29 oktober 2021, powerpointpresentatie, p. 9
2004	20 feb 2004	UAntwerpen	Studie van de UAntwerpen op bosmuizen die gevangen zijn in de omgeving van de fabriek van 3M; De concentraties PFOS blijken 'extreem hoog' te zijn	• Hoff PT, Scheirs J, Van de Vijver K, Van Dongen W, Esmans EL, Blust R, De Coen W (2004) "Biochemical effect evaluation of perfluorooctane sulfonic acid-polluted Wood mice (*Apodemus sylvaticus*)". *Environ Health Perspect* 112:1-6.
2004	21 feb 2004		"Bosmuizen op Blokkersdijk net chemische 'bommetjes'"	• *Gazet van Antwerpen*, 21 feb 2004, p. 2
2004	4 mrt 2004	3M Belgium	"3M niet gestopt met giftig PFOS" • "Dietrich Sinnave, woordvoerder van 3M, verandert het geweer van schouder. "Wat wij eigenlijk bedoelden met 'stopzetten', is dat 3M in 2000 de productie heeft 'afgebouwd'."	• *Gazet van Antwerpen*, 4 mrt 2004, p. 47
2004	22 apr 2004	Gemeente Zwijndrecht	Bespreking in de gemeenteraad van de studie van de UAntwerpen op bosmuizen • schepen van Leefmilieu : op basis van de geldende normen geen probleem	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met gemeente Zwijndrecht, maandag 10 januari 2022 • Stijn Cools, Jef Poppelmonde, "Reconstructie PFOS: Negen momenten waarop het alarm kon afgaan" (*De Standaard*, 12 juni 2021) • "Milieu: Wie wist wat over PFOS?", *De Tijd* (16 jun 2021) • Vlaams Parlement, Plenaire Vergadering, 9 jun 2021
2004	17 mei 2004	VN	Inwerkingtreding Verdrag van Stockholm inzake persistente organische verontreinigende stoffen	• Vergadering Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie, PFAS-problematiek: hoorzitting, dinsdag 29

				juni 2021, powerpointpresentatie Departement Omgeving, p. 4 • Secretariat of the Stockholm Convention, "History of the negotiations of the Stockholm Convention" (Stockholm Convention, 2019)
2004	Jul 2004	3M Belgium/gemeente Zwijndrecht	Vergadering met burgemeester Zwijndrecht en lokale ambtenaren om de status van het bodemonderzoek te bespreken	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met 3M, vrijdag 3 december 2021, powerpointpresentatie, p. 28
2004	27 okt 2004	EU	Verordening 1935/2004 'materialen en voorwerpen bestemd om met levensmiddelen in contact te komen' neemt een groep PFAS op in de 'positieve lijst'	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, vrijdag 27 augustus 2021, powerpointpresentatie Van Calster, p. 6
2004	10 dec 2004		Project-MER-besluit van 10 december 2004	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, vrijdag 27 augustus 2021, powerpointpresentatie Larmuseau, p. 4 • Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met provincie Antwerpen, vrijdag 14 januari 2022, powerpointpresentatie, p. 8
2004	30 dec 2004	BAM/Vlaamse regering	Afsluiting van overeenkomst	• Vlaams Parlement, Stuk 268 (2004-2005) – Nr. 14, p. 391
2005		EPA/3M USA	Beboeting van 3M USA wegens achterhouding informatie i.v.m. schadelijkheid van fluorchemicaliën	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met 3M Belgium, vrijdag 3 september 2021
2005		3M Belgium	Verkoop laatste restvoorraad PFOS	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met 3M, vrijdag 3 december 2021
2005	1 feb 2005	3M	Einde vergunning voor het lozen van bedrijfsafvalwater	• Vlaams Parlement, Parlementaire documenten, Vraag om uitleg 553 (2003-2004)

2005	Apr 2005	Dept. Leefmilieu en Infrastructuur	Dijkwerken Zeeschelde ter hoogte van Blokkersdijk: Milieueffectrapport voor dijkwerken ter hoogte van Blokkersdijk	• Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Waterwegen en Zeewezen NV – Afd. Zeeschelde, "Milieueffectrapport voor dijkwerken ter hoogte van Blokkersdijk" (03/07474/PV, april 2005)
2005	28 apr 2005	Grondbank vzw	Hergebruik binnen KWZ : openbare weg : bestemmingstype V (gemeenschapsvoorziening en openbare nutsvoorziening)	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met Grondbank vzw, vrijdag 19 november 2021, powerpointpresentatie, p. 12
2005	30 mei 2005	BAM nv	Eerste plan-MER Masterplan Antwerpen (incl. geplande Oosterweelverbinding); geen vermelding van PFOS	• Ademloos et al., *Tijdlijn PFOS, Zwijndrecht en Oosterweel*, 28 jun 2021, p. 3
2005	27 jun 2005	Hoff et al.	Publicatie "Evaluation of biochemical effects related to perfluorooctane sulfonic acid exposure in organohalogen-contaminated great tit (*Parus major*) and blue tit (*Parus caeruleus*) nestlings", *Chemosphere* 61(2005) ; p. 1558-1569	• Eens et al., "Waarom kwam PFAS-vervuiling niet sneller in de aandacht?: Opinie", *De Standaard* (5 jul 2021) ; p. 27
2005	31 dec 2005	3M Belgium	Deadline afvoer PFOS-stock op 3M-bedrijfsterrein	• Vlaams Parlement, Vraag om uitleg 553 (2003-2004)
2005		3M Belgium	Stopzetting op PFOS gebaseerd blusschuim	• "Milieu: Wie wist wat over PFOS?", *De Tijd* (16 jun 2021)
2005		3M Belgium/OVAM	3M bezorgt finaal sitekarakteriseringsverslag aan OVAM over beheer van fluorochemicaliën en mogelijk milieubereik	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met 3M, vrijdag 3 december 2021, powerpointpresentatie, p. 17, 28
2006		dOMG	PFAS-handhaving: vanaf 2006 controle op de aanwezigheid van perfluortensiden (o.a. PFOS) in geloosd afvalwater en slib	• Vergadering Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie, PFAS-problematiek: hoorzitting, dinsdag 29 juni 2021, powerpointpresentatie Departement Omgeving, p. 21

2006		3M Belgium/dOMG	Toezicht op naleving vergunningsvoorwaarden voor activiteiten 3M: 31 controles op de lozing van perfluortensiden (o.a. PFOS) in de periode 2006-2020	• Vergadering Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie, PFAS-problematiek: hoorzitting, dinsdag 29 juni 2021, powerpointpresentatie Departement Omgeving, p. 22
2006		dOMG	4e WHO-gecoördineerd onderzoek naar persistente organische polluenten (o.a. PFOS en PFOA) in moedermelk	• Vergadering Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie, PFAS-problematiek: hoorzitting, dinsdag 29 juni 2021, powerpointpresentatie Departement Omgeving, p. 10 • Cel Milieu en Gezondheid, *POP's in moedermelk: Belgische resultaten anno 2006*, feb 2007
2006		dOMG/3M Belgium	Handhavingstraject 3M: aanmaningen (2006-2007) omwille van het lozen van met PFOS en PFOA verontreinigd afvalwater	• Vergadering Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie, PFAS-problematiek: hoorzitting, dinsdag 29 juni 2021, powerpointpresentatie Departement Omgeving, p. 23
2006			"3M stuurt brief aan de dienst Milieueffectrapportage van de Vlaamse overheid (cc BAM nv) voor de aanwezigheid van concentraties PFAS in het water en het sediment van de Palingbeek, die naast de site van de fabriek stroomt"	• Stijn Cools, Jef Poppelmonde, "Reconstructie PFOS: Negen momenten waarop het alarm kon afgaan" (*De Standaard*, 12 juni 2021), p. 10
2006		3M Belgium	Afronding beschrijvend bodemonderzoek; verschillende PFAS worden aangetroffen; saneringsnoodzaak grondwater	• Stijn Cools, Jef Poppelmonde, "Reconstructie PFOS: Negen momenten waarop het alarm kon afgaan" (*De Standaard*, 12 juni 2021) • Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met 3M

				Belgium, vrijdag 3 september 2021, powerpointpresentatie, p. 8, 12
2006	28 apr 2006	3M Belgium	3M rapporteert de problematiek van pfc-verontreiniging in een brief aan de BAM	• Ademloos et al., Tijdlijn PFOS, Zwijndrecht en Oosterweel, 28 juni 2021, p. 3
2006	22 mei 2006	THV NORIANT	Bouwdoklocatie voor de bouw van tunnelelementen (2 x 4) t.b.v. de Oosterweelverbinding: Ontheffing tot het opstellen van een MER	• Vlaamse overheid, Departement Leefmilieu, Natuur en Energie, "Ontheffing tot het opstellen van een MER" (22 mei 2006)
2006	29 mei 2006	THV NORIANT	Bouwdoklocatie voor de bouw van tunnelelementen (1 x 8) t.b.v. de Oosterweelverbinding: Ontheffing tot het opstellen van een MER	• Vlaamse overheid, Departement Leefmilieu, Natuur en Energie, "Ontheffing tot het opstellen van een MER" (29 mei 2006)
2006	30 jun 2006	Arcadis	Indiening beschrijvend bodemonderzoek	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met 3M Belgium, vrijdag 3 september 2021, aanvullende informatie
2006	5 okt 2006	OVAM	Conformverklaring beschrijvend bodemonderzoek	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met provincie Antwerpen, vrijdag 14 januari 2022
2006	13 nov 2006	Gemeente Zwijndrecht	Verslag van de Milieuraad, waar Greet Schrauwen, toen nog van het onafhankelijk studiebureau Arcadis, komt	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met gemeente Zwijndrecht, maandag 10 januari 2022
2006	12 dec 2006	EU	Grondwaterrichtlijn 2006/118	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, vrijdag 27 augustus 2021, powerpointpresentatie Van Calster, p. 5
2006	12 dec 2006	EU	Gebruik van PFOS in producten wordt aan banden gelegd (Richtlijn 2006/122/EG)	• Digitaal Vlaanderen, PFAS-vervuiling • Richtlijn 2006/122/EG van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2006

				• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting, vrijdag 9 juli 2021, powerpointpresentatie Piñeros Garcet, p. 13
2007-2011		Steunpunt Milieu & Gezondheid	Humane biomonitoring in Vlaanderen 2e cyclus: Referentiewaarden voor perfluorverbindingen in de Vlaamse bevolking	• Steunpunt Milieu & Gezondheid, *Factsheet: Perfluorverbindingen (PFAS)* (juni 2021) • Vergadering Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie, PFAS-problematiek: hoorzitting, dinsdag 29 juni 2021, powerpointpresentatie Steunpunt Milieu en Gezondheid, p. 4 • Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met VITO, vrijdag 29 oktober 2021, powerpointpresentatie, p. 3
2007		3M Belgium	Rapportering FBSA-lozing aan Vlaamse overheid	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met 3M, vrijdag 3 december 2021 • Jonas Muylaert, "INTERVIEW Rebecca Teeters" (*Het Laatste Nieuws*, 1 dec 2021)
2007		Mensura	Opstart effectopvolging bij 3M Belgium	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met vakbond en arbeidsgeneeskundige dienst 3M Belgium, maandag 6 september 2021
2007	Feb 2007		Overleg tussen 3M, ERM, OVAM, advocatenbureau Stibbe, BAM en ATLAS	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met 3M Belgium, vrijdag 3 september 2021
2007	Feb 2007	BAM nv	Project-Milieueffectrapportage Oosterweelverbinding	• NV BAM, *Milieueffectrapportage Oosterweelverbinding: Niet-technische samenvatting (feb 2007)*

			• Tegen of in de werfzone is er grondwaterverontreiniging met organo-fluorverbindingen	• Ademloos et al., Tijdlijn PFOS, Zwijndrecht en Oosterweel, 28 jun 2021, p. 4
2007	30 apr 2007	EU	Uiterste datum tot implementatie van de Europese Milieuaansprakelijkheidsrichtlijn (op 30 april 2004 trad Richtlijn 2004/35/EG in werking).	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting, maandag 30 augustus 2021
2007	30 mrt 2007	Dienst MER	Neerlegging van een goedkeuringsrapport over het project-MER Oosterweelverbinding	• Ademloos et al., Tijdlijn PFOS, Zwijndrecht en Oosterweel, 28 jun 2021, p. 4
2007	Apr 2007	Dauwe et al.	Publicatie artikel "PFOS levels in the blood and liver of a small insectivorous songbird near a fluorochemical plant", *Environment International* 33(apr 2007)3 ; p. 357-361 • "Vastgestelde PFOS-concentraties behoren tot de hoogste ooit gemeten bij dieren in de vrije natuur"	• Eens et al., "Waarom kwam PFAS-vervuiling niet sneller in de aandacht?: Opinie", *De Standaard* (5 jul 2021) ; p. 27
2008		dOMG/3M	Handhavingstraject 3M: lozingsnorm voor PFOS en PFOA wordt opgenomen in milieuvergunning + uitbreiding van waterzuivering van 3M met actiefkoolfilter)	• Vergadering Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie, PFAS-problematiek: hoorzitting, dinsdag 29 juni 2021, powerpointpresentatie Departement Omgeving, p. 23
2008		OVAM	Bodemsaneringsproject • Gunstig advies gemeente Zwijndrecht • Gunstig advies stad Antwerpen	• Vergadering Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie, PFAS-problematiek: hoorzitting, dinsdag 29 juni 2021, powerpointpresentatie OVAM, p. 5-6
2008		OVAM	OVAM, afdeling bodembeheer start strategisch project om na te gaan hoe men op duurzame en verantwoorde wijze bodemverontreiniging kan beheren	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, vrijdag 27 augustus 2021, powerpointpresentatie Larmuseau, p. 10
2008		EFSA	Toetsingsnorm PFOS 150 ng/kg/dag en PFOA 1500 ng/kg/dag	• Vergadering Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie, PFAS-

			• 'Het is onwaarschijnlijk dat het grote publiek door wat het eet negatieve gevolgen voor de gezondheid zal ondervinden van PFOS en PFOA.'	problematiek: hoorzitting, dinsdag 29 juni 2021, powerpointpresentatie Greet Schoeters, p. 7 • Ademloos et al., Tijdlijn PFOS, Zwijndrecht en Oosterweel, 28 jun 2021, p. 4
2008-2012		UAntwerpen	2008-2012: Studies naar PFAS in voedingswaren voor hele Vlaamse en Belgische bevolking	
2008-2020		VITO	Steunpunt 1 t.e.m. 4 • PFOS & PFOA in pasgeborenen en volwassen (20-40 jaar) • PFOS, PFOA, PFNA, PFHxS , PFBS in pasgeborenen en volwassenen (50-65 jaar) • PFOS, PFOA, PFNA, PFHxS , PFBS, PFDA, PFPEA, PFHxA , PFHPA, PFUNDA, PFDODA, PFHpS in jongeren	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met VITO, vrijdag 29 oktober 2021, powerpointpresentatie, p. 9
2008	28 feb 2008	3M Belgium	• Aflevering lozingsnorm voor PFOS en PFOA • Wijziging lozingsnorm SOF • Implementatie "Whole Effluent Toxicity" tests	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met Departement Omgeving, vrijdag 15 oktober 2021, p. 75 • Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met 3M, vrijdag 3 december 2021, powerpointpresentatie, p. 34, 36, 37 • Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met provincie Antwerpen, vrijdag 14 januari 2022, powerpointpresentatie, p. 4
2008	4 mrt 2008		Milieuzorgplicht is verenigbaar met strafrechtelijk legaliteitsbeginsel (GwH, nr. 36/2008, 4 maart 2008)	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, vrijdag 27 augustus 2021, powerpointpresentatie Larmuseau, p. 18
2008	Jun 2008	VITO	VITO meldt aanwezigheid van PFOS in de bodem en het grondwater van woonwijken te Zwijndrecht	• "Milieu: Wie wist wat over PFOS?", *De Tijd* (16 jun 2021)

2008	30 jun 2008	Vlaams Gewest/BAM	Opstelling authentieke akte inzake de vrijwarings- en vergoedingsverbintenis	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met voormalige ministers, maandag 17 januari 2022, p. 26
2008	19 nov 2008	EU	Richtlijn 2008/99/EG van 19 november 2008 inzake de bescherming van het milieu door middel van het strafrecht	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, vrijdag 27 augustus 2021, powerpointpresentatie Larmuseau, p. 23
2008	26 nov 2008	3M Belgium, gemeente Zwijndrecht, OVAM, VITO	Indiening bodemsaneringsproject bij OVAM • het Risk Assessment Team van 3M vergadert met de burgemeester, lokale ambtenaren, OVAM, VITO, milieuconsultants en andere bedrijven om een update te geven over het bodemsaneringsproject, en om feedback en goedkeuring te krijgen van OVAM over het BSP	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met 3M Belgium, vrijdag 3 september 2021, aanvullende informatie • Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met 3M, vrijdag 3 december 2021, powerpointpresentatie, p. 28, 55
2008	Dec 2008	Vlaamse Regering	Aanpassing Vlarem-reglementering (omzetting Richtlijn 2006/122/EG betreffende inventarisatie van bepaalde gebruiken PFOS) • Voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne. Principiële goedkeuring m.h.o. op adviesaanvraag aan de Raad van State (VR 2008 0512 DOC.1367BIS).	• Vlaams Parlement, Schriftelijke vraag nr. 120 (2008-2009) ; p. 16
2008	4 dec 2008-2 jan 2009	OVAM	Op verzoek van OVAM organiseren de gemeente Zwijndrecht en de stad Antwerpen een openbaar onderzoek over een gepland bodemsaneringsproject op de site van 3M. • Er wordt geen enkel bezwaar of opmerking ingediend door derden	• Ademloos et al., Tijdlijn PFOS, Zwijndrecht en Oosterweel, 28 jun 2021, p. 4
2008	16 dec 2008	EU	Verordening (EG) nr. 1272/2008 betreffende de indeling, etikettering en verpakking van stoffen en mengsels	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met OVAM,

				vrijdag 1 oktober 2021, powerpointpresentatie, p. 29
2009		Toxicology Department, Public Health England	Publicatie *PFOS and PFOA General Information* • "Prolonged exposure may cause cancer"	• Public Health England, *PFOS and PFOA: General Information*, 2009
2009		Vlaamse Regering	Sectorale lozingsvoorwaarden Textiel	• Vergadering Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie, PFAS-problematiek: hoorzitting, dinsdag 29 juni 2021, powerpointpresentatie Departement Omgeving, p. 5
2009		EPA	Toetsingsnorm PFOS 80 ng/kg/dag en PFOA 190 ng/kg/dag	• Vergadering Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie, PFAS-problematiek: hoorzitting, dinsdag 29 juni 2021, powerpointpresentatie Greet Schoeters, p. 7
2009		3M Belgium	Start bodemsaneringsproject 3M saneert grondwater eigen terrein; luidens OVAM geen saneringsnoodzaak voor de omliggende terreinen	• Stijn Cools, Jef Poppelmonde, "Reconstructie PFOS: Negen momenten waarop het alarm kon afgaan" (*De Standaard*, 12 juni 2021) • "Milieu: Wie wist wat over PFOS?", *De Tijd* (16 jun 2021) • Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met 3M Belgium, vrijdag 3 september 2021, powerpointpresentatie, p. 8
2009		Gemeente Zwijndrecht	Mail doctoraatsstudente aan burgemeester m.b.t. PFOS in kippeneieren	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met gemeente Zwijndrecht, maandag 10 januari 2022
2009-2021		VITO	Tijdslijn PFAS-analyses	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met VITO,

				vrijdag 29 oktober 2021, presentatie, p. 18
2009	Jan 2009	Vlaamse Regering	Aanpassing Vlarem-reglementering (omzetting Richtlijn 2006/122/EG betreffende inventarisatie van bepaalde gebruiken PFOS) • Ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne. Goedkeuring na advies van de Raad van State (VR 2008 0512 DOC.1367Bis) (VR 2009 1601 DOC.0049)	• Vlaams Parlement, Schriftelijke vraag nr. 120 (2008-2009) ; p. 16-17
2009	Feb 2009	Vlaamse Regering	• Publicatie in B.S. 17/2/2009 van het besluit van de Vlaamse Regering van 16/1/2009 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne • Publicatie in B.S. van 20.2.2009 van ministerieel besluit van 6/2/2009 tot vaststelling van het PFOS inventarisformulier	• Vlaams Parlement, Schriftelijke vraag nr. 120 (2008-2009) ; p. 17
2009	Feb 2009	Loos et al.	Publicatie "EU-wide survey of polar organic persistent pollutants in European river waters", *Environmental Pollution* 157(feb 2009)2 ; p. 561–568 • "In 93% van de waterstalen genomen in Europese rivieren wordt PFOS vastgesteld"	
2009	9 feb 2009	OVAM	Conformiteitsattest gefaseerd bodemsaneringsproject 3M (auteur OVAM), met gunstig advies van de stad Antwerpen en de gemeente Zwijndrecht	• Vergadering Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie, PFAS-problematiek: hoorzitting, dinsdag 29 juni 2021, powerpointpresentatie OVAM, p. 5 • Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met OVAM,

				vrijdag 1 oktober 2021, powerpointpresentatie, p. 12 • Ademloos et al., Tijdlijn PFOS, Zwijndrecht en Oosterweel, 28 jun 2021, p. 5 • Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met 3M, vrijdag 3 december 2021, powerpointpresentatie, p. 28
2009	8 mei 2009	VN	PFOS wordt toegevoegd aan Annex B van de Stockholm Conventie als een POP (Persistent Organic Pollutant); hierdoor moeten er maatregelen genomen worden om productie en gebruik van PFOS te beperken	• Secretariat of the Stockholm Convention, "Text of the Convention" (Stockholm Convention, 2019) • Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting, vrijdag 9 juli 2021, powerpointpresentatie Piñeros Garcet, p. 13
2009	11-15 mei 2009	ICCM2	Geperfluoreerde chemicaliën en de vervanging door veiliger alternatieven worden erkend als een punt van zorg onder het SAICM	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting, vrijdag 9 juli 2021, powerpointpresentatie Piñeros Garcet, p. 13, 23
2009	Jun 2009	dOMG	BFRISK : onderzoek naar verspreiding en mogelijke gezondheidseffecten van gebromeerde en perfluorverbindingen in Vlaanderen	• Vergadering Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie, PFAS-problematiek: hoorzitting, dinsdag 29 juni 2021, powerpointpresentatie Departement Omgeving, p. 10
2009	22 jun 2009	EU	PFOS wordt toegevoegd aan de REACH-regelgeving (Verordening (EG) nr. 552/2009 van de Commissie van 22 juni 2009 tot wijziging van bijlage XVII bij Verordening (EG) nr. 1907/2006 van het Europees Parlement en de Raad inzake de registratie en beoordeling van en de autorisatie en beperkingen ten aanzien van chemische stoffen (REACH))	• Publicatieblad van de Europese Unie L 164/7 (26 juni 2009) • Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting, vrijdag 9 juli 2021, powerpointpresentatie Piñeros Garcet, p. 13

				• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, vrijdag 27 augustus 2021, powerpointpresentatie Van Calster, p. 4
2009	Okt 2009		Wegstemming toenmalige plannen Oosterweelverbinding • Overheid beslist om verontreiniging van het zuidelijk deel van de 3M-site en de Palingbeek te laten aanpakken in een tweede gefaseerd bodemsaneringsproject	• Ademloos et al., Tijdlijn PFOS, Zwijndrecht en Oosterweel, 28 jun 2021, p. 5
2010		AZG – BD	Bestendige Deputatie (BD) maant 3M aan om een stand van zaken te geven over de bijzondere voorwaarde uit 2001	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met Agentschap Zorg en Gezondheid, maandag 8 november 2021, powerpointpresentatie, p. 12
2010-2018		OVAM	8 tussentijdse rapporten (TTR) worden ingediend	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met OVAM, vrijdag 1 oktober 2021, powerpointpresentatie, p. 12
2010		3M Belgium	Indiening kwaliteitsplan, start saneringswerken grondwater	• Vergadering Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie, PFAS-problematiek: hoorzitting, dinsdag 29 juni 2021, powerpointpresentatie OVAM, p. 6 • Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met 3M Belgium, vrijdag 3 september 2021, powerpointpresentatie, p. 8 • Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met 3M Belgium, vrijdag 3 september 2021 • Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met 3M, vrijdag

				3 december 2021, powerpointpresentatie, p. 55, 56
2010		3M USA	Rechtszaak begonnen tegen 3M Minnesota	• Stijn Cools, Jef Poppelmonde, "Reconstructie PFOS: Negen momenten waarop het alarm kon afgaan" (*De Standaard*, 12 juni 2021)
2010	17 mrt 2010	Europese Commissie	Aanbeveling van de Commissie betreffende de monitoring van perfluoralkylverbindingen in levensmiddelen	• Publicatieblad van de Europese Unie L 68/22 (18 maart 2010)
2010	24 aug 2010	EU	Maximaal toegestane gehalte PFOS wordt verlaagd, mits enkele uitzonderingen (850/2004/EC, 757/2010) • In voege sinds 26 aug 2010	• Verordening (EU) nr. 757/2010 van de Commissie van 24 augustus 2010 tot wijziging van Verordening (EG) nr. 850/2004 van het Europees Parlement en de Raad betreffende persistente organische verontreinigende stoffen met betrekking tot de bijlagen I en III • Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting, vrijdag 9 juli 2021, powerpointpresentatie Piñeros Garcet, p. 13
2010	24 nov 2010	EU	Richtlijn Industriële Emissies 2010/75/EU • Om te zetten in Vlaamse regelgeving tegen 7 jan 2013 (zie o.m. Vlarem III)	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, vrijdag 27 augustus 2021, powerpointpresentatie Larmuseau, p. 17, 23, 25 • Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, vrijdag 27 augustus 2021, powerpointpresentatie Van Calster, p. 6
2010	29 nov 2010	3M Belgium	Interview plantmanager Vermeulen in *De Waaskrant*	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met 3M Belgium, vrijdag 3 september 2021, p. 21
2011		dOMG	PFAS-handhaving: 2011-2013: controle op de afbouw van PFOS houdend blusschuim	• Vergadering Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke

				Ordening en Energie, PFAS-problematiek: hoorzitting, dinsdag 29 juni 2021, powerpointpresentatie Departement Omgeving, p. 21
2011	Jan 2011	dOMG	Uitwerken draaiboek om POPs in moedermelk te meten in landelijke gemeentes in O en W Vlaanderen en Vlaams Brabant	• Vergadering Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie, PFAS-problematiek: hoorzitting, dinsdag 29 juni 2021, powerpointpresentatie Departement Omgeving, p. 10
2011	31 jan 2011	UAntwerpen	In kader van studie in opdracht van de federale overheid werd een deelstudie naar PFAS in kippeneieren uitgevoerd, waarbij enkele vrijwilligers in de buurt van 3M werden bemonsterd (zie studie PERFOOD) • Conclusies op basis van een analyse in 2009 van kippeneieren bij 29 vrijwilligers in Vlaanderen, ook in Zwijndrecht • Meting van zeer hoge concentraties PFOS, tot drie keer de waarde die toen in Europa als veilig wordt beschouwd • Prof. Lieven Bervoets: “Onderzoeksresultaten zijn gedeeld met verschillende overheden.”	• D’Hollander, Wendy. *Accumulation of perfluorinated chemicals in Belgian home-produced chicken eggs*. UAntwerpen, 2011. • Stijn Cools, Jef Poppelmonde, "Reconstructie PFOS: Negen momenten waarop het alarm kon afgaan" (*De Standaard*, 12 juni 2021) • Eens et al., “Waarom kwam PFAS-vervuiling niet sneller in de aandacht?: Opinie” (*De Standaard* 5 jul 2021), p. 27
2011	Nov 2011	3M Belgium/gemeente Zwijndrecht	Rondleiding site aan lokale milieuambtenaren	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met 3M, vrijdag 3 december 2021, powerpointpresentatie, p. 17, 28
2012		AZG – Gemeente Zwijndrecht	Vraag van gemeente Zwijndrecht via het kankerregister m.b.t. het voorkomen van kankers in de gemeente n.a.v. van de epidemiologische studie rond nucleaire sites in België	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met Agentschap Zorg en Gezondheid, maandag 8 november 2021, powerpointpresentatie, p. 10

2012		OESO/VN	Oprichting van de *OECD/UNEP Global PFC Group*	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting, vrijdag 9 juli 2021, powerpointpresentatie Piñeros Garcet, p. 24 • OESO, Portal on Per and Poly Fluorinated Chemicals, "OECD/UNEP Global PFC Group"
2012-2015		Steunpunt Milieu & Gezondheid	Humane biomonitoring in Vlaanderen 3e cyclus • Lagere gemiddelde gehalten aan PFOS en PFOA worden gemeten dan in de 2e campagne van het Steunpunt Milieu & Gezondheid	• Vergadering Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie, PFAS-problematiek: hoorzitting, dinsdag 29 juni 2021, powerpointpresentatie Steunpunt Milieu en Gezondheid, p. 4 • Steunpunt Milieu & Gezondheid, *Factsheet: Perfluorverbindingen (PFAS)* (juni 2021) • Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met VITO, vrijdag 29 oktober 2021, powerpointpresentatie, p. 3
2012		Grandjean et al.	Verband tussen blootstelling PFOS/PFOA en verminderde vaccinatierespons bij kinderen en volwassenen gerapporteerd	• Vergadering Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie, PFAS-problematiek: hoorzitting, dinsdag 29 juni 2021, powerpointpresentatie Greet Schoeters, p. 5
2012	Jun 2012	3M Belgium/OVAM	Rapportering stavaza saneringsproject	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met 3M, vrijdag 3 december 2021, powerpointpresentatie, p. 28
2012	31 jul 2012	UAntwerpen	Rapport over PFOS: Geperfluoreerde organische stoffen in onze voeding (PERFOOD)	• Onderzoek Lieven Bervoets , Geperfluoreerde organische stoffen in

			• "PFOS 'geen onmiddellijk gevaar' voor de Belgische -bevolking"	onze voeding (PERFOOD), 1 augustus 2009 – 31 juli 2012 • Stijn Cools, Jef Poppelmonde, "Reconstructie PFOS: Negen momenten waarop het alarm kon afgaan" (*De Standaard*, 12 juni 2021)
2013		EU	PFOS wordt opgenomen in de Europese Kaderrichtlijn Water, met het oog op tegen 22 december 2027 te realiseren milieukwaliteitsnormen. Voor grond schrijft de EU geen algemene grenswaarden voor	• Ademloos et al., Tijdlijn PFOS, Zwijndrecht en Oosterweel, 28 jun 2021, p. 6
2013		Jaspers et al.	Publicatie "Perfluoroalkyl substances in soft tissues and tail feathers of Belgian barn owls (Tyto alba) using statistical methods for left-censored data to handle non-detects", *Environ Int* 52(feb 2013) ; p. 9-16 • Meting van PFOS in alle en PFOA in vele veerstalen	• Eens et al., "Waarom kwam PFAS-vervuiling niet sneller in de aandacht?: Opinie", (*De Standaard*, 5 jul 2021) ; p. 27
2013	20 jun 2013	EU	PFOA wordt toegevoegd aan de REACH kandidaatlijst van zeer zorgwekkende stoffen	• European Chemicals Agency , "Pentadecafluorooctanoic acid (PFOA)", 20 juni 2013 • Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting, vrijdag 9 juli 2021, powerpointpresentatie Piñeros Garcet, p. 13
2014		AZG – Gemeente Zwijndrecht	Vraag van burger via de gemeente Zwijndrecht: ongerustheid over vermeende hogere incidentie van kankers in de buurt van Boskouter	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met Agentschap Zorg en Gezondheid, maandag 8 november 2021, powerpointpresentatie, p. 10
2014		dOMG	6e WHO-gecoördineerd onderzoek naar persistente organische polluenten (o.a. PFOS en PFOA) in moedermelk	• Vergadering Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie, PFAS-problematiek: hoorzitting, dinsdag 29 juni 2021, powerpointpresentatie Departement Omgeving, p. 10

				• Van Overmeire I. et al., *Zesde WHO-gecoördineerd onderzoek naar persistente organische polluenten (POP's) in moedermelk: Belgische resultaten 2014*, 2016
2014		dOMG/3M Belgium	Handhavingstraject 3M: aanmaning omwille van niet melden van een overschrijding van de PFOS-norm binnen het zelfcontroleprogramma	• Vergadering Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie, PFAS-problematiek: hoorzitting, dinsdag 29 juni 2021, powerpointpresentatie Departement Omgeving, p. 23
2014		NL	Gebruik en productie van PFOA en PFOS verboden in NL	• Vergadering Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie, PFAS-problematiek: hoorzitting, dinsdag 29 juni 2021, powerpointpresentatie Jacob de Boer, p. 10
2014	Jan 2014	BAM nv	Plan-milieueffectrapportage Oosterweelverbinding	• NV BAM, *Plan-MER Oosterweelverbinding – Deelrapport 14: Niet-technische samenvatting* (jan 2014)
2014	3 jan 2014	D'Hollander et al.	Publicatie "Characterisation of perfluorooctane sulfonate (PFOS) in a terrestrial ecosystem near a fluorochemical plant in Flanders, Belgium", *Environ Sci Pollut Res* 21(3 jan 2014), 11856–11866	
2014	24 jan 2014	3M Belgium	• Plaatsbezoek ambassadeur Denise Campbell Bauer te Diegem	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met 3M Belgium, vrijdag 3 september 2021, aanvullende informatie
2014	20 feb 2014	3M Belgium	• Plaatsbezoek Minister-president Kris Peeters te Zwijndrecht	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met 3M Belgium, vrijdag 3 september 2021, aanvullende informatie

2014	25 apr 2014		• Decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning (inwerkingtreding 23 feb 2017) • Decreet van 25 april 2014 betreffende complexe projecten (inwerkingtreding 1 mrt 2015)	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, vrijdag 27 augustus 2021, powerpointpresentatie Larmuseau, p. 15
2014	5 mei 2014	Chang et al.	Publicatie overzichtsartikel "A critical review of perfluorooctanoate and perfluorooctanesulfonate exposure and cancer risk in humans", *Critical Reviews in Toxicology* 44(5 mei 2014)S1 ; p. 1–81 • "Taken together, the epidemiologic evidence does not support the hypothesis of a causal association between PFOA or PFOS exposure and cancer in humans."	
2014	Okt 2014	3M Belgium	In opdracht van 3M maakt Environmental Resources Management (ERM) een evaluatie van de lopende grondwatersanering op de site van 3M, na monitoring tussen 2009 en 2013 • Conclusie: de normen worden niet langer overschreden, verdere sanering is niet noodzakelijk	• Ademloos et al., *Tijdlijn PFOS, Zwijndrecht en Oosterweel*, 28 jun 2021, p. 6
2014	13 okt 2014	3M Belgium	Inauguratie solventvrije productielijn en validatielab door minister Philippe Muyters en burgemeester André Van de Vyver en schepen Aard Van der Donckt te Zwijndrecht	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met 3M Belgium, vrijdag 3 september 2021, aanvullende informatie
2014	5 nov 2014	Bach et al.	Publicatie overzichtsartikel "Perfluoroalkyl and polyfluoroalkyl substances and human fetal growth: A systematic review", *Critical Reviews in Toxicology* 45(5 nov 2014)1 ; p. 53-67 • "Exposure to perfluoroalkyl and polyfluoroalkyl substances (PFASs) is ubiquitous in most regions of the world. The most commonly studied PFASs are perfluorooctane sulfonate (PFOS) and perfluorooctanoate (PFOA). Animal studies indicate that maternal PFAS exposure is associated with reduced fetal growth. However, the results of human studies are inconsistent."	

2015		3M Belgium	Uitfasering productie polymerisatie fluorelastomeren	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met 3M, vrijdag 3 december 2021, powerpointpresentatie, p. 11
2015		Denemarken	Toetsingsnorm PFOS 30 ng/kg/dag en PFOA 100 ng/kg/dag	• Vergadering Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie, PFAS-problematiek: hoorzitting, dinsdag 29 juni 2021, powerpointpresentatie Greet Schoeters, p. 7
2015		Mensura	Analyse werkpostfiches van 3M Belgium	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met vakbond en arbeidsgeneeskundige dienst 3M Belgium, maandag 6 september 2021, p. 2
2015	25 mrt 2015	EU	PFOA en gerelateerde componenten worden toegevoegd aan de lijst van te evalueren stoffen in het kader van de Stockholm Conventie	• Chemical Watch Research, "EU tells Stockholm Convention meeting of PFOA ban proposal" (7 mei 2021) • Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting, vrijdag 9 juli 2021, powerpointpresentatie Piñeros Garcet, p. 14
2015	19 mei 2015		Omzendbrief LNE/2015/2 betreffende richtlijnen voor de toepassing van de watertoets voor de vrijwaring van het waterbergend vermogen in signaalgebieden en in effectief overstromingsgevoelige gebieden	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, vrijdag 27 augustus 2021, powerpointpresentatie Larmuseau.pdf, p. 8
2015	1 jul 2015		Wezer-arrest van 1 juli 2015 van Europese Hof van Justitie	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, vrijdag 27 augustus 2021, powerpointpresentatie Larmuseau, p. 8
2015	Okt 2015	3M USA	Plaatsbezoek ambassadeur Johan Verbeke te St Paul	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met 3M Belgium, vrijdag 3 september 2021, aanvullende informatie

2015	30 nov 2015	EU	PFNA wordt toegevoegd aan de REACH-kandidaatlijst van zeer zorgwekkende stoffen	• Steunpunt Milieu & Gezondheid, *Factsheet Perfluorverbindingen (PFAS)*, jun 2021, p. 8 • Support Document *PFNA and its sodium and ammonium salts* (Member State Committee, 30 November 2015) • Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting, vrijdag 9 juli 2021, powerpointpresentatie Piñeros Garcet, p. 14
2015	11 dec 2015		Opname PFOS in de milieukwaliteitsnormen van het Vlaams reglement betreffende de milieuvergunning (VLAREM)	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met voormalige ministers, maandag 17 januari 2022
2016-2020		Steunpunt Milieu & Gezondheid	Humane biomonitoring in Vlaanderen 4e cyclus	• Vergadering Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie, PFAS-problematiek: hoorzitting, dinsdag 29 juni 2021, powerpointpresentatie Steunpunt Milieu en Gezondheid, p. 4 • Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met VITO, vrijdag 29 oktober 2021, powerpointpresentatie, p. 3
2016		EPA	Toetsingsnorm PFOS 20 ng/kg/dag en PFOA 20 ng/kg/dag	• Vergadering Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie, PFAS-problematiek: hoorzitting, dinsdag 29 juni 2021, powerpointpresentatie Greet Schoeters, p. 7
2016		RIVM	Publicatie RIVM Briefrapport 2016-0001 *Milieukwaliteitswaarden voor PFOS: Uitwerking van generieke en gebiedsspecifiekewaarden voor het gebied rond Schiphol*	

			• Gronden met PFOS-concentraties tussen 8 µg/kg en 16.000 µg/kg mogen hergebruikt of verwerkt worden mits afdekking met een erosiebestendige leeflaag van 70 cm boven een HDPE-folie van 2,5 mm	
2016		RIVM	Toetsingsnorm PFOA 12,5 ng/kg/dag	• Vergadering Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie, PFAS-problematiek: hoorzitting, dinsdag 29 juni 2021, powerpointpresentatie Greet Schoeters, p. 7
2016	Apr 2016	BAM nv	Uit bodemstalen van BAM (2016-2017) voor de Oosterweelwerken blijkt dat op verschillende locaties in het projectgebied Infrastructuurwerken Linkeroever en Zwijndrecht hoge concentraties PFOS aanwezig te zijn • PFOS-verontreinigde zone blijkt groter dan aangenomen • de 80% toetsingsnorm voor humaan risico wordt in geen enkel bodemstaal overschreden	• Stijn Cools, Jef Poppelmonde, "Reconstructie PFOS: Negen momenten waarop het alarm kon afgaan" (*De Standaard*, 12 juni 2021) • Ademloos et al., *Tijdlijn PFOS, Zwijndrecht en Oosterweel*, 28 jun 2021, p. 7 • Vergadering Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie, PFAS-problematiek: hoorzitting, dinsdag 29 juni 2021, powerpointpresentatie 3M, p. 7 • Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met 3M Belgium, vrijdag 3 september 2021, powerpointpresentatie, p. 21 • Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met 3M, vrijdag 3 december 2021, powerpointpresentatie, p. 62

2016	6 jan 2016		Nathaniel Rich publiceert in *The New York Times Magazine* "The Lawyer Who Became DuPont's Worst Nightmare" • Ophefmakend artikel over illegale PFOA-lozingen in West Virginia	• Ademloos et al., *Tijdlijn PFOS, Zwijndrecht en Oosterweel*, 28 jun 2021, p. 7
2016	22 feb 2016	Minister Schauvliege	Ongedaanmaking beroep tegen ambtelijke aanslag van milieuheffing van BAM	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met OVAM, vrijdag 1 oktober 2021
2016	18 apr 2016	BAM nv	Project-MER Infrastructuurwerken Linkeroever en Zwijndrecht	• BAM NV, *Project-MER Infrastructuurwerken Linkeroever: Deelrapport niet-technische samenvatting* (Antea Group, 18 april-3 juni 2016) • Ademloos et al., Tijdlijn PFOS, Zwijndrecht en Oosterweel, 28 jun 2021, p. 6
2016	26 apr 2016	3M Belgium	Aanwezigheid minister Hilde Crevits bij Finale *Science Challenge* te Diegem	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met 3M Belgium, vrijdag 3 september 2021, aanvullende informatie
2016	25 mei 2016	Grondbank/ Sweco/RoTS/OVAM	Informeel overleg PFAS-problematiek	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met Grondbank vzw, vrijdag 19 november 2021
2016	Jul-okt 2016		Onderzoek naar verontreiniging grondwater: verontreiniging bevestigd ter hoogte van de E34, in de geplande werf	• Ademloos et al., Tijdlijn PFOS, Zwijndrecht en Oosterweel, 28 jun 2021, p. 7
2016	1 okt 2016	OVAM	Publicatie rapport *Basisinformatie voor risico-evaluaties: Werkwijze voor het opstellen van bodemsaneringsnormen en toetsingswaarden, richtwaarden en streefwaarden*	• Vergadering Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie, PFAS-problematiek: hoorzitting, dinsdag 29 juni 2021, powerpointpresentatie OVAM, p. 15
2016	Dec 2016	3M Belgium	Begin werken Customer training Center te Zwijndrecht in aanwezigheid van burgemeester André Van de Vyver	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met 3M

				Belgium, vrijdag 3 september 2021, aanvullende informatie
2016	21 dec 2016	BAM	E-mail betr. toetsingsnormen	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met Lantis, vrijdag 24 september 2021, p. 50
2016	Dec 2016		Multi-stakeholdersoverleg tussen BAM, OVAM, VMM, Grondbank, 3M, provincie Antwerpen, Agentschap voor Natuur en Bos, Fluxys, ATLAS/ROTS/SWECO e.a.	• Ademloos et al., Tijdlijn PFOS, Zwijndrecht en Oosterweel, 28 jun 2021, p. 7
2017		3M Belgium	3M verzoekt PFBSF van de lijst mogelijk zorgwekkende stoffen te halen • Weigering door België • Weigering door OSPAR in 2019	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting, vrijdag 9 juli 2021, powerpointpresentatie Piñeros Garcet, p. 25
2017-2018			Oriënterend bodemonderzoek uitgevoerd door 3M Belgium	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met 3M Belgium, vrijdag 3 september 2021, powerpointpresentatie, p. 8 • Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met 3M, vrijdag 3 december 2021, powerpointpresentatie, p. 55
2017-2020		VITO	Referentietaken • Ontwerp bodemsaneringsnormen • Meet- & analysemethode-ontwikkeling	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met VITO, vrijdag 29 oktober 2021, powerpointpresentatie, p. 9
2017		BMA nv/ OVAM	Overleg n.a.v. mogelijke aanwezigheid van PFAS	• Vlaams Parlement, Vraag om uitleg 3315 (2020-2021)
2017		Denemarken, Duitsland, Noorwegen	Grenswaarden in andere Europese landen voor PFOS in de bodem op basis van humane risico's	• Ademloos et al., Tijdlijn PFOS, Zwijndrecht en Oosterweel, 28 jun 2021, p. 8
2017		WHO	Publicatie WHO-rapport *Keeping our water clean: the case of water contamination in the Veneto Region, Italy*	

			• In een gebied van 200 km² rond de PFOS-fabriek van Miteni in Trissino (Italië) is verontreiniging aangetroffen	
2017		IARC	Het Internationaal Agentschap voor Kankeronderzoek IARC beslist om PFOA te klasseren als mogelijk kankerverwekkend voor de mens	• Digitaal Vlaanderen, *PFAS-vervuiling: Zwijndrecht: PFAS en kanker?* (laatst geraadpleegd op 7 februari 2022)
2017	12 jan 2017	EU	PFDA en PFHxS worden toegevoegd aan de REACH kandidaatlijst van zeer zorgwekkende stoffen	• OVAM, "Onderzoek naar aanwezigheid van PFAS in grondwater, bodem en waterbodem ter hoogte van risicoactiviteiten in Vlaanderen" (26 juni 2018) • Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting, vrijdag 9 juli 2021, powerpointpresentatie Piñeros Garcet, p. 14
2017	17 feb 2017	3M – BAM/Lantis	E-mail betr. externe afvoer vervuilde grond	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met Lantis, vrijdag 24 september 2021
2017	20 feb 2017	Grondbank/ ATLAS	Overleg inzake PFOS op de Oosterweelwerf	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met Grondbank vzw, vrijdag 19 november 2021, p. 10
2017	Mrt 2017	Schoeters et al.	Publicatie "Three cycles of human biomonitoring in Flanders: Time trends observed in the Flemish Environment and Health Study", *International Journal of Hygiene and Environmental Health* 220(mrt 2017)2A ; p. 36-45 • "In de 3e campagne van het Steunpunt Milieu & Gezondheid (2012-2015) worden lagere gemiddelde gehaltes aan PFOS gemeten dan in de 2e campagne (2007-2011)"	
2017	10 mrt 2017	3M – BAM/Lantis	Ingebrekestelling ter vrijwaring van de rechten van BAM/Lantis	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met Lantis, vrijdag 24 september 2021, p. 65

2017	15 mrt 2017		De Vlaamse regering, de stad Antwerpen en de Antwerpse burgerbewegingen tekenen het Toekomstverbond	• Ademloos et al., Tijdlijn PFOS, Zwijndrecht en Oosterweel, 28 jun 2021, p. 7
2017	Apr 2017	3M Belgium	Inauguratie *Customer Training Center* te Zwijndrecht in aanwezigheid van minister Philippe Muyters en burgemeester André Van de Vyver	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met 3M Belgium, vrijdag 3 september 2021, aanvullende informatie
2017	27 apr 2017	Grondbank vzw	Nota GB : stelt duidelijk dat zij het toetsingskader niet zal goedkeuren	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met Grondbank vzw, vrijdag 19 november 2021, powerpointpresentatie, p. 12
2017	Mei 2017	Lopez-Antia et al.	Publicatie "High levels of PFOS in eggs of three bird species in the neighbourhood of a fluoro-chemical plant", *Ecotoxicology and Environmental Safety* 139(mei 2017) ; p. 165-171 • Conclusies na veldonderzoek in 2006 bij drie verschillende vogelsoorten	• Eens et al., "Waarom kwam PFAS-vervuiling niet sneller in de aandacht?: Opinie", De Standaard (5 jul 2021) ; p. 27
2017	10 mei 2017	VMM	Vooroverleg m.b.t. PFOS-norm	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met VMM, vrijdag 22 oktober 2021, p. 29
2017	19 mei 2017	Grondbank	Advies dat met PFOS/PFC aangerijkte gronden enkel hergebruikt kunnen worden in zones waar reeds gelijkaardige concentraties voorkomen, en dus niet verder mogen verspreid worden in zones waar nog geen aanrijking voorkomt, overeenkomstig het standstill beginsel.	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting over PFAS/PFOS, vrijdag 16 juli 2021, Finaal rapport-Vrancken, p. 8
2017	13 jun 2017	EU	PFOA en zouten worden toegevoegd aan Annex XVII van EC 1907/2016: • Vanaf 2020: mag niet meer in de handel gebracht worden als stof zelf en het gebruik als bestanddeel van andere producten wordt beperkt in de toegestane concentratie • Vanaf 2022: beperking voor gebruik in apparatuur voor productie van halfgeleiders en in latex drukinkten	• Steunpunt Milieu & Gezondheid, *Factsheet Perfluorverbindingen (PFAS)*, jun 2021, p. 8 • Verordening (EU) 2017/1000 van de Commissie van 13 juni 2017 tot wijziging van bijlage XVII bij Verordening (EG) nr. 1907/2006 van het Europees Parlement en de Raad inzake de registratie en beoordeling

			• Vanaf 2023: beperking voor gebruik in beschermende werkkledij, membranen voor medisch textiel, filtratie bij waterzuivering, productieprocessen en afvalwaterbehandeling • Vanaf 2032: beperking voor gebruik in medische hulpmiddelen (andere dan die opgenomen in Richtlijn 93/42/EEG)	van en de autorisatie en beperkingen ten aanzien van chemische stoffen (REACH) wat betreft perfluoroctaanzuur (PFOA), zouten daarvan en aanverwante stoffen, Publicatieblad van de Europese Unie, L 150/14 (14 juni 2017) • Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting, vrijdag 9 juli 2021, powerpointpresentatie Piñeros Garcet, p. 14
2017	5 jul 2017	VMM	Vooroverleg m.b.t. PFOS-norm	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met VMM, vrijdag 22 oktober 2021, p. 29
2017	10 jul 2017	EU	PFHxS wordt toegevoegd aan de REACH kandidaatlijst van zeer zorgwekkende stoffen	• European Chemicals Agency, "One new substance added to the Candidate List, several entries updated" ECHA/PR/17/14 (Helsinki, 10 juli 2017)
2017	11 jul 2017	Provincie Noord-Holland	Verstrenging legale normen voor PFOS en PFOA • 4,5 µg/l gehanteerd als interventiewaarde	• Vergadering Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie, PFAS-problematiek: hoorzitting, dinsdag 29 juni 2021, powerpointpresentatie Jacob de Boer, p. 20 • Ademloos et al., *Tijdlijn PFOS, Zwijndrecht en Oosterweel*, 28 jun 2021, p. 7 • Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting over PFAS/PFOS, vrijdag 16 juli 2021, Finaal rapport-Vrancken, p. 7
2017	25 jul 2017	Tytgat/BAM	Eerste contact betr. opstelling rapport	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met THV RoTS,

				Lantis en professor Jan Tytgat, vrijdag 26 november 2021, p. 13
2017	10 aug 2017	BAM nv	De BAM contacteert toxicoloog Jan Tytgat met als verzoek een risicoanalyse en een bespreking bruikbaar voor communicatiedoeleinden	• Ademloos et al., *Tijdlijn PFOS, Zwijndrecht en Oosterweel*, 28 jun 2021, p. 8 • Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met Lantis, vrijdag 24 september 2021
2017	11 aug 2017		Aanvullend PFC-onderzoek vermeldt 'atmosferische depositie'	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met THV RoTS en THV ATLAS, woensdag 15 september 2021
2017	14 aug 2017		Napoli Shkolnik PLLC Environmental Litigator Tate J. Kunkle Files Toxic Chemical Water Contamination Lawsuits	• Napoli Shkolnik PLLC, *News release*, 14 augustus 2017 (laatst geraadpleegd 7 februari 2022)
2017	Sep 2017	Groffen et al.	Publicatie "Perfluoroalkylated acids in the eggs of great tits (*Parus major*) near a fluorochemical plant in Flanders, Belgium", *Environmental Pollution* 228(sep 2017) ; p. 140-148 • Conclusies op basis van een proef in 2011 op koolmeeseieren • Studie in opdracht van 3M	• Eens et al., "Waarom kwam PFAS-vervuiling niet sneller in de aandacht?: Opinie", *De Standaard* (5 jul 2021) ; p. 27
2017	5 sep 2017	Pan et al.	Publicatie "First Report on the Occurrence and Bioaccumulation of Hexafluoropropylene OxideTrimer Acid: An Emerging Concern". *Environ Sci Technol* 51(5 sep 2017)17 ; p. 9553-9560	• Vergadering Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie, PFAS-problematiek: hoorzitting, dinsdag 29 juni 2021, powerpointpresentatie Jacob de Boer, p. 19
2017	10 sep 2017	Correspondentie Tytgat-Osselaer		• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met professor Jan Tytgat, vrijdag 29 oktober 2021
2017	12 sep 2017	Kabinet-Schauvliege	E-mail naar OVAM betr. PFOS-vervuiling	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met OVAM, vrijdag 1 oktober 2021

2017	12 sep 2017	Correspondentie Tytgat-Osselaer		• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met professor Jan Tytgat, vrijdag 29 oktober 2021
2017	14 sep 2017	OVAM	Schrijven naar minister Schauvliege vanwege OVAM meldt geen direct risico voor de volksgezondheid	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met OVAM, vrijdag 1 oktober 2021 • Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met voormalige ministers, maandag 17 januari 2022
2017	18 sep 2017	Actiegroep Ademloos	Actiegroep Ademloos en drie individuele burgers zouden hun klacht bij de Raad van State tegen het ruimtelijk uitvoeringsplan van de Oosterweelverbinding intrekken	• Tom Cochez, "Lantis zweeg tegen burgerbewegingen over PFAS-vervuiling" (Apache.be, 28 januari 2022)
2017	18 sep 2017	BAM nv	BAM rapporteert aan het politiek stuurcomité Oosterweelwerken en Toekomstverbond van vermoedelijke PFOS-vervuiling buiten de werf in Zwijndrecht • Politiek stuurcomité vraagt aan OVAM, VMM en BAM om een voorstel van aanpak uit te werken	• "Milieu: Wie wist wat over PFOS?", *De Tijd* (16 jun 2021) • Ademloos et al., *Tijdlijn PFOS, Zwijndrecht en Oosterweel*, 28 jun 2021, p. 8 • Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met Lantis, vrijdag 24 september 2021 • Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met OVAM, vrijdag 1 oktober 2021 • Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met Departement Mobiliteit en Openbare Werken, vrijdag 19 november 2021, powerpointpresentatie MOW, p. 7
2017	19 sep 2017	Kabinet-Schauvliege – OVAM	E-mail naar OVAM betr. beslissing politiek stuurcomité Oosterweel	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met OVAM, vrijdag 1 oktober 2021

2017	20 sep 2017	BAM/Gemeente Zwijndrecht	Mail-correspondentie tussen Jan Van Rensbergen en Gauthier Van Alboom betr. PFOS-debriefing aan burgemeester Van de Vyver	• *Gazet van Antwerpen* (21 jan 2022), p. 11 • Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting, vrijdag 21 januari 2022
2017	21 sep 2017	BAM – OVAM – VMM	Verslag betr. trekkersrol OVAM	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met Lantis, vrijdag 24 september 2021 • Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met OVAM, vrijdag 1 oktober 2021
2017	26 sep 2017	OVAM – BAM/Lantis	Afstemming m.b.t. gezamenlijke communicatie	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met OVAM, vrijdag 1 oktober 2021
2017	27 sep 2017	OVAM	Henny De Baets, administrateur-generaal van de OVAM, mailt de Vlaamse regering dat er 'gebaseerd op de gegevens die vandaag 27 september 2017 voorhanden zijn, geen aanwijzingen zijn dat er een direct humaan risico uitgaat van de concentraties.'	• "Milieu: Wie wist wat over PFOS?", *De Tijd* (16 jun 2021) • Ademloos et al., *Tijdlijn PFOS, Zwijndrecht en Oosterweel*, 28 jun 2021, p. 8 • Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met Lantis, vrijdag 24 september 2021 • Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met OVAM, vrijdag 1 oktober 2021 • Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met professor Jan Tytgat, vrijdag 29 oktober 2021
2017	29 sep 2017	OVAM	Meting PFOS-waarden liggen veel lager dan de minimumdrempel voor de mens	• "Milieu: Wie wist wat over PFOS?", *De Tijd* (16 jun 2021)

2017	2 okt 2017	Tytgat	Publicatie voorlopig rapport	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met professor Jan Tytgat, vrijdag 29 oktober 2021
2017	3 okt 2017	3M – BAM/Lantis	Overleg betr. communicatie.	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met Lantis, vrijdag 24 september 2021 • Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met OVAM, vrijdag 1 oktober 2021
2017	6 okt 2017		Presentatie eindrapport-Tytgat aan de BAM • "Er zijn geen data beschikbaar met betrekking tot nadelige reproductieve en/of ontwikkelingseffecten bij de mens veroorzaakt door PFOS of PFOA." • Negatief advies consumptie groenten en eieren uit Zwijndrecht	• "Milieu: Wie wist wat over PFOS?", *De Tijd* (16 jun 2021) • Ademloos et al., *Tijdlijn PFOS, Zwijndrecht en Oosterweel*, 28 jun 2021, p. 8-9 • Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met OVAM, vrijdag 1 oktober 2021 • Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met professor Jan Tytgat, vrijdag 29 oktober 2021
2017	6 okt 2017	BAM/Lantis	Vergadering Raad van bestuur betr. communicatiescenario	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met Lantis, vrijdag 24 september 2021
2017	10 okt 2017	dOMG	Interkabinettenwerkgroep kaart gezondheidsrisico voor omwonenden 3M-site aan	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met Departement Omgeving, vrijdag 8 oktober 2021
2017	12 okt 2017	kabinet-Weyts – kabinet Schauvliege – BAM – OVAM	Overleg communicatie-strategie.	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met Lantis, vrijdag 24 september 2021 • Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met OVAM, vrijdag 1 oktober 2021

2017	17 okt 2017	OVAM	Informatie-avond te Zwijndrecht wordt geschrapt	• "Milieu: Wie wist wat over PFOS?", *De Tijd* (16 jun 2021) • Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met gemeente Zwijndrecht, maandag 10 januari 2022
2017	25 okt 2017	MOW	Mededeling Lantis dat de bodemverontreiniging op Linkeroever verder wordt besproken met 3M en OVAM	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met Departement Mobiliteit en Openbare Werken, vrijdag 19 november 2021, powerpointpresentatie MOW, p. 7 • Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met Departement Mobiliteit en Openbare Werken, vrijdag 19 november 2021
2017	27 nov 2017	OVAM	Aanmaning 2de gefaseerd bodemsaneringsproject Palingbeek	• Vergadering Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie, PFAS-problematiek: hoorzitting, dinsdag 29 juni 2021, powerpointpresentatie OVAM, p. 6 • Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met OVAM, vrijdag 1 oktober 2021, powerpointpresentatie, p. 12 • Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met OVAM, vrijdag 1 oktober 2021
2017	15 dec 2017	Vlaams Gewest	Gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar verleent aan BAM NV stedenbouwkundige vergunning voor infrastructuurwerken Linkeroever	• Vergadering Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie, PFAS-problematiek: hoorzitting, dinsdag 29 juni 2021, powerpointpresentatie Departement Omgeving, p. 17

2017	22 dec 2017	Vlaamse Regering	Nota van de Vlaamse regering: 'Bij verkennend bodemhygiënisch onderzoek is in het projectgebied een (historische) bodem- en grondwaterverontreiniging aangetroffen van PFC's met saneringsplicht en werd BAM geconfronteerd met een verstrengd normenkader voor de behandeling van opgepompt grondwater"	• Ademloos et al., *Tijdlijn PFOS, Zwijndrecht en Oosterweel*, 28 jun 2021, p. 9
2018		BAM/3M Belgium	Overeenkomst over de verdeling van de lasten van de vervuiling op de Oosterweelwerf	• Stijn Cools, Jef Poppelmonde, "Reconstructie PFOS: Negen momenten waarop het alarm kon afgaan" (*De Standaard*, 12 juni 2021)
2018		EFSA	Toetsingsnorm PFOS 13 ng/kg/week en PFOA 6 ng/kg/week	• Vergadering Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie, PFAS-problematiek: hoorzitting, dinsdag 29 juni 2021, powerpointpresentatie Greet Schoeters, p. 7
2018		BAM nv	Laat bij gebrek aan wettelijk kader voor PFOS op last van OVAM het consortium Rots 'toetsingswaarden' opstellen voor de omgang met de vervuilde gronden; saneringsgronden worden onder een -beschermingslaag verwerkt in bermen en rotondes op de -Oosterweelwerf	• Stijn Cools, Jef Poppelmonde, "Reconstructie PFOS: Negen momenten waarop het alarm kon afgaan" (*De Standaard*, 12 juni 2021)
2018		3M	Dading tussen 3M Minnesota en de Staat Minnesota	• Stijn Cools, Jef Poppelmonde, "Reconstructie PFOS: Negen momenten waarop het alarm kon afgaan" (*De Standaard*, 12 juni 2021)
2018		UAntwerpen	Verzameling van kippeneieren bij vrijwilligers op verschillende afstanden van 3M; niet-gepubliceerde resultaten geven nog steeds sterk verhoogde PFOS-concentraties aan dichter bij 3M • Pilootstudie naar PFAS in eieren in straal van 15 km rond 3M (data in bijlage) bij 40-tal vrijwilligers	• Eens et al., "Waarom kwam PFAS-vervuiling niet sneller in de aandacht?: Opinie", De Standaard (5 jul 2021) ; p. 27
2018		VITO	• Start wetenschappelijke ondersteuning normering van PFOS en PFOA (fysicochemie, achtergrondblootstelling,…)	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met VITO,

			• Start referentietaak literatuuronderzoek • EPA 2016 TDI 20 ng/kg/d • voorstel EFSA TDI 1,8 ng/kg/d	vrijdag 29 oktober 2021, powerpointpresentatie, p. 7, 10 • Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met VITO, vrijdag 29 oktober 2021, presentatie, p. 2
2018	15 jan 2018	dOMG	Opvraging verweernota bij de OVAM	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met Departement Omgeving, vrijdag 8 oktober 2021
2018	30 jan 2018	BAM	Overleg met Amerikaanse delegatie van 3M	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met 3M Belgium, vrijdag 3 september 2021 • Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met Lantis, vrijdag 24 september 2021 • Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met 3M, vrijdag 3 december 2021, powerpointpresentatie, p. 62
2018	Feb 2018	MDH	Minnesota Department of Health (MDH) rapporteert dat de algemene kankergraad in de county “nagenoeg identiek” is aan het gemiddelde voor de hele staat, niettegenstaande historisch hogere niveaus	• Vergadering Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie, PFAS-problematiek: hoorzitting, dinsdag 29 juni 2021, powerpointpresentatie 3M, p. 12
2018	7 Feb 2018	BAM/Lantis – 3M Belgium	Principeovereenkomst • bijbehorende addenda van 4 mei 2018, 12 jul 2018, 4 sep 2018 en 18 sep 2018	• Vlaams Parlement, Sv nr. 1259 van Mieke Schauvliege aan Lydia Peeters, 1 jun 2021, p. 3
2018	Feb 2018	OVAM	Rapport dat PFOS-normen vastlegt	• "Milieu: Wie wist wat over PFOS?", *De Tijd* (16 jun 2021) • Wauters, Roel. "Waarom gaan de alarmbellen nu pas af? De PFOS-

				vervuiling in Zwijndrecht roept veel vragen op: Leefmilieu" *Humo* (e-artikel, 11 juni 2021)
2018	21 feb 2018	RoTS	Publicatie “Nota toelichting toetsingskader PFC verontreiniging t.h.v. de infrastructuurwerken Linkeroever en Scheldetunnel te Antwerpen”	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting over PFAS/PFOS, vrijdag 16 juli 2021, Finaal rapport-Vrancken, p. 7 • Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met Lantis, vrijdag 24 september 2021 • Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met OVAM, vrijdag 1 oktober 2021
2018	Mrt 2018	Dept. of Health, Australië	PFAS Expert Health Panel gevormd door de Australische overheid stelde in zijn rapport van maart 2018 vast dat, “er meestal beperkt of geen bewijs is voor enig verband met menselijke ziekten” en "er momenteel geen bewijs is voor een grote invloed op de gezondheid van een individu." Ze melden ook dat "er momenteel geen bewijs is voor een toename van het algemene risico op kanker."	• Vergadering Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie, PFAS-problematiek: hoorzitting, dinsdag 29 juni 2021, powerpointpresentatie 3M, p. 12 • Commonwealth of Australia, Department of Health, "Expert Health Panel for PFAS Report" (7 mei 2018) (laatst geraadpleegd 7 februari 2022)
2018	5 mrt 2018	OVAM	Validatie van het voorgestelde toetsingskader	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met OVAM, vrijdag 1 oktober 2021
2018	15 mrt 2018	3M	2e gefaseerde bodemsaneringsproject te behandelen na werken aan Palingbeek ingediend bij OVAM voor 15 maart 2018 → administratief beroep	• Vergadering Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie, PFAS-problematiek: hoorzitting, dinsdag 29 juni 2021, powerpointpresentatie Departement Omgeving, p. 18

2018	13 apr 2018	OVAM	OVAM klikt het toetsingskader vast voor de Oosterweelwerf: < 8 µg /kg ds voor vrij gebruik en tussen 8 en 70 µg/kg ds voor gebruik binnen afgebakende kadastrale werkzone mits bijkomende voorwaarden (bewarende maatregelen).	• Ademloos et al., *Tijdlijn PFOS, Zwijndrecht en Oosterweel*, 28 jun 2021, p. 9 • Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met Grondbank vzw, vrijdag 19 november 2021, powerpointpresentatie, p. 12
2018	2 mei 2018	OVAM – BAM/Lantis	Vraag om communicatie door BAM	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met OVAM, vrijdag 1 oktober 2021
2018	1 jun 2018	dOMG	Consolidatie reorganisatie van leidinggevende structuren binnen de afdeling Handhaving	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met Departement Omgeving, vrijdag 15 oktober 2021
2018	26 jun 2018	OVAM	E-mail betr. communicatie-initiatieven	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met OVAM, vrijdag 1 oktober 2021
2018	26 jun 2018	OVAM	Publicatie overzichtsstudie *Onderzoek naar aanwezigheid van PFAS in grondwater, bodem en waterbodem ter hoogte van risicoactiviteiten in Vlaanderen* • "Het toetsingskader van PFAS is nog steeds in evolutie, algemeen worden in functie van de tijd strengere toetsingswaarden vooropgesteld."	
2018	19 okt 2018	Lantis	Raad van Bestuur beslist principes van de dading goed te keuren	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met Lantis, vrijdag 24 september 2021
2018	8 nov 2018	BAM/3M	Dading tussen 3M Belgium en de BAM over de bergings- en saneringskosten voor PFOS- gronden	• "Milieu: Wie wist wat over PFOS?", *De Tijd* (16 jun 2021) • Ademloos et al., *Tijdlijn PFOS, Zwijndrecht en Oosterweel*, 28 jun 2021, p. 9

2018	20 nov 2018	Lantis – kabinet-Weyts	E-mail betr. communicatie	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met Lantis, vrijdag 24 september 2021 • Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met OVAM, vrijdag 1 oktober 2021
2018	7 dec 2018		Artikel II.36. Vlaams Bestuursdecreet van 7 december 2018: recht op toegang tot milieu-informatie en informatie over emissies	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, vrijdag 27 augustus 2021, powerpointpresentatie Larmuseau, p. 25
2018	17 dec 2018	dOMG	Vergadering Coördinatiewerkgroep Risicobeheersing chemische stoffen • Stand van zaken strategie hormoonverstoring • Beleidsgerichte casus — perfluors • Vervolgtraject	• Departement Omgeving, Verslag coördinatiewerkgroep (17 dec 2018)
2018	Dec 2018	dOMG	Start PFAS-actieplan	• Vergadering Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie, PFAS-problematiek: hoorzitting, dinsdag 29 juni 2021, powerpointpresentatie Departement Omgeving, p. 13
2018	18 dec 2018	BAM	Manu Claeys (stRaten-generaal) voegt zich als onafhankelijke bestuurder bij de raad van bestuur van de BAM	• Ademloos et al., *Tijdlijn PFOS, Zwijndrecht en Oosterweel*, 28 jun 2021, p. 9
2018	19 dec 2018	Rinkoniên	Indiening dossier bij VMM m.b.t. lozingsnormen	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met VMM, vrijdag 22 oktober 2021
2019		MOW	• Kabinetsnota • Begroting 2020 verslag Rekenhof	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met Departement Mobiliteit en Openbare Werken, vrijdag 19 november 2021, powerpointpresentatie MOW, p. 8

2019		AZG	Geen advies AZG bij uitbreiding en hervergunning 3M (geen MER opgemaakt)	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met Agentschap Zorg en Gezondheid, maandag 8 november 2021, powerpointpresentatie, p. 12
2019		GICLG	12 landen waaronder België vragen om een EU-strategie voor PFAS	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting, vrijdag 9 juli 2021, powerpointpresentatie Piñeros Garcet, p. 12
2019		UAntwerpen	Meting van PFAS in bodem, groenten en eieren bij zelfde vrijwilligers als in 2018	
2019		Lantis	Vlaams Fonds voor de Lastendeling stelt Lantis PFOS-middelen ter beschikking	• Vlaams Parlement, Plenaire Vergadering, 28 apr 2021
2019		Lantis/Gemeente Zwijndrecht	Contact Lantis - schepen Vervaet over de problemen bij 3M	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met gemeente Zwijndrecht, maandag 10 januari 2022
2019		dOMG/3M Belgium	Handhavingstraject 3M: proces-verbaal en aanmaning omwille van lozen van met PFOS verontreinigd hemelwater	• Vergadering Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie, PFAS-problematiek: hoorzitting, dinsdag 29 juni 2021, powerpointpresentatie Departement Omgeving, p. 23
2019		Groffen et al.	Publicatie "Do concentrations of perfluoroalkylated acids (PFAAs) in isopods reflect concentrations in soil and songbirds? A study using a distance gradient from a fluorochemical plant", *Science of The Total Environment* 657(20 mrt 2019) ; p. 111-123 • Publicatie van een studie gestart in 2016 in kader van FWO project (doctoraatsonderzoek Groffen) over concentraties PFAS in bodem en pissebedden op verschillende afstanden van 3M	
2019		Groffen et al.	Publicatie "Limited reproductive impairment in a passerine bird species exposedalong a perfluoroalkyl acid (PFAA) pollution	• Eens et al., "Waarom kwam PFAS-vervuiling niet sneller in de aandacht?:

			gradient", Science of the Total Environment 652(2019) ; p. 718-728 • Studie in kader van FWO-project opgestart in 2015 (doctoraatsonderzoek Groffen) over concentraties PFAS in mezeneieren en effecten op broedsucces: Groffen et al. 2019a • Studie op basis van ei- en bloedstalen van mezen verzameld in 2016	Opinie", *De Standaard* (5 jul 2021) ; p. 27
2019		Groffen et al.	Publicatie van "Influence of soil physicochemical properties on the depth profiles ofperfluoroalkylated acids (PFAAs) in soil along a distance gradient fromafluorochemical plant and associations with soil microbialparameters", *Chemosphere* 236(2019) ; 124407 • Studie gestart in 2018 in kader van FWO project (doctoraatsonderzoek Groffen) over concentraties PFAS op verschillende dieptes in bodem op verschillende afstanden van 3M en relatie met microbiële activiteit	
2019		3M	Uitbreiding van het toepassingsgebied van het bodemonderzoek van 2006; resultaten tegen begin 2022 verwacht	• Stijn Cools, Jef Poppelmonde, "Reconstructie PFOS: Negen momenten waarop het alarm kon afgaan" (*De Standaard*, 12 juni 2021) • Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met 3M Belgium, vrijdag 3 september 2021, powerpointpresentatie, p. 8
2019		3M Belgium	Afvoer vervuilde grondhopen naar Indaver	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, vr 3 dec 2021, p. 42
2019		Mensura	Update analyse werkpostfiches van 3M Belgium	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met vakbond en arbeidsgeneeskundige dienst 3M Belgium, maandag 6 september 2021

2019		Ministerie van IenW (Nederland)	Invoering strengere normering; stillegging grote infrastructuurwerken	• Stijn Cools, Jef Poppelmonde, "Reconstructie PFOS: Negen momenten waarop het alarm kon afgaan" (*De Standaard*, 12 juni 2021)
2019		Goldenman et al.	Rapport over PFAS van een aantal noordelijke landen waarin de site van Zwijndrecht gelinkt wordt aan vervuiling	• Stijn Cools, Jef Poppelmonde, "Reconstructie PFOS: Negen momenten waarop het alarm kon afgaan" (*De Standaard*, 12 juni 2021) • Goldenman, Gretta et al., *The cost of inaction: A socioeconomic analysis of environmental and health impacts linked to exposure to PFAS*, Copenhagen: Nordisk Ministerråd, 2019, p. 95, 98, 155
2019		ECHA	Opname van PFBS en zouten in de kandidaatslijst van zeer zorgwekkende stoffen voor autorisatie • In voege per 16 jan 2020	• ECHA, Kandidaatslijst van zeer zorgwekkende stoffen voor autorisatie, "Perfluorobutane sulfonic acid (PFBS) and its salts" • Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting, vrijdag 9 juli 2021, powerpointpresentatie Piñeros Garcet, p. 25
2019		VITO	• Voortzetting wetenschappelijke ondersteuning: verzamelen ontbrekende data, berekening voorstel normen, bespreking en verwerking resultaten • Verkennende studie andere PFAS • Uitwerking, modelberekeningen, internationaal overleg • TSW humaan S-Risk + GGW EPA 2016 • TSW eco, literatuurstudie	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met VITO, vrijdag 29 oktober 2021, powerpointpresentatie, p. 7, 10 • Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met VITO, vrijdag 29 oktober 2021, presentatie, p. 2
2019	Begin 2019	OVAM	Opstart netwerk EmConSoil voor internationale samenwerking bij het omgaan met 'emerging contaminants' en start ENSOr-congressen	• Vlaams Parlement, Vraag om uitleg 43 (2019)

				• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met OVAM, vrijdag 1 oktober 2021, powerpointpresentatie, p. 12
2019	11 feb 2019	dOMG	Vergadering Coördinatiewerkgroep Risicobeheersing chemische stoffen • Bespreking van de opmaak van de nota inzake de beleidsgerichte casus m.b.t. perfluors • Overlopen van de reacties van de aanwezigen	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met Departement Omgeving, vrijdag 8 oktober 2021 – aanvullende info
2019	22 feb 2019		Verlening van de omgevingsvergunning voor de exploitatie van werfzones en wegenis ten behoeve van de aanleg van de Oosterweelverbinding op Linkeroever	• Ademloos et al., *Tijdlijn PFOS, Zwijndrecht en Oosterweel*, 28 jun 2021, p. 10
2019	Mrt 2019	TAVROts	Onderzoeksverslag over het gebruik van het terrein van 3M meldt beslissing geen onderzoek te voeren naar PFAS wegens toegespitst op de klassieke parameters	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met THV RoTS en THV ATLAS, woensdag 15 september 2021
2019	19 mrt 2019	3M	informatieve toelichting over het omgevingsvergunningsdossier aan OVAM	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met OVAM, vrijdag 1 oktober 2021
2019	4 apr 2019	OVAM/3M Belgium	Aanmaning aan 3M tot nieuw beschrijvend bodemonderzoek	• Vergadering Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie, PFAS-problematiek: hoorzitting, dinsdag 29 juni 2021, powerpointpresentatie OVAM, p. 7 • Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met OVAM, vrijdag 1 oktober 2021, powerpointpresentatie, p. 12 • “5 apr 2019” volgens: Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met OVAM, vrijdag 1 oktober 2021

2019	15 apr 2019	EU	• Verdere inperking van de toepassingen van PFOS (EU 2019/639) • Bijkomende voorwaarden om emissie van PFOA bij gebruik van blusschuim te voorkomen (EU 2019/639)	• Steunpunt Milieu & Gezondheid, *Factsheet: Perfluorverbindingen (PFAS)* (juni 2021) • Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting, vrijdag 9 juli 2021, powerpointpresentatie Piñeros Garcet, p. 15
2019	13 mei 2019	dOMG	Vergadering Coördinatiewerkgroep Risicobeheersing chemische stoffen • Actieplan perfluorcomponenten	• Departement Omgeving, Verslag coördinatiewerkgroep (6 jun 2019)
2019	21 mei 2019	Stadsbader, Lantis, Sweco, Grondbank	Startvergadering werfbezoek	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met Grondbank vzw, vrijdag 19 november 2021, aanvullende info
2019	28 mei 2019	Cousins et al.	Publicatie "The concept of essential use for determining when uses of PFASs can be phased out", *Environ. Sci.: Processes Impacts* 21(2019) ; p. 1803-1815	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Gezondheidsrisico's PFAS/PFOS: hoorzitting, vrijdag 2 juli 2021, powerpointpresentatie De Witt, p. 34
2019	11 jun 2019	EU	Verordening (EU) 2019/957 van de Commissie van 11 juni 2019 tot wijziging van bijlage XVII bij Verordening (EG) nr. 1907/2006 van het Europees Parlement en de Raad inzake de registratie en beoordeling van en de autorisatie en beperkingen ten aanzien van chemische stoffen (Reach) wat (3,3,4,4,5,5,6,6,7,7,8,8,8-tridecafluoroctyl)-silaantriol en TDFA's betreft • Beperking van tridecafluoroctyl-silaantriol en derivaten in sprayproducten (TDFA's) treedt in voege per 3 jan 2021	• Verordening (EU) 2019/957 van de Commissie van 11 juni 2019 tot wijziging van bijlage XVII bij Verordening (EG) nr. 1907/2006 van het Europees Parlement en de Raad inzake de registratie en beoordeling van en de autorisatie en beperkingen ten aanzien van chemische stoffen (Reach) wat (3,3,4,4,5,5,6,6,7,7,8,8,8-tridecafluoroctyl)-silaantriol en TDFA's betreft, Publicatieblad van de Europese Unie L 154/37 (12 juni 2019) • Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting, vrijdag 9 juli

				2021, powerpointpresentatie Piñeros Garcet, p. 16
2019	20 jun 2019	EU	Verordening (EU) 2019/1021 van het Europees Parlement en de Raad van 20 juni 2019 betreffende persistente organische verontreinigende stoffen	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, vrijdag 27 augustus 2021, powerpointpresentatie Van Calster, p. 3 • Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met OVAM, vrijdag 1 oktober 2021, powerpointpresentatie, p. 26
2019	25 jun 2019	EU	Publicatie van de "POP-verordening"	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting over PFAS/PFOS, vrijdag 16 juli 2021, Finaal rapport-Vrancken, p. 13
2019	25 jun 2019	Gemeente Zwijndrecht	Veiligheidsberm krijgt gunstig advies van CBS Zwijndrecht	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met provincie Antwerpen, vrijdag 14 januari 2022, p. 40
2019	Zomer 2019		Start werkzaamheden aan de E34	• Ademloos et al., *Tijdlijn PFOS, Zwijndrecht en Oosterweel*, 28 jun 2021, p. 10
2019	8 jul 2019	Ministerie van IenW (Nederland)	Tijdelijk handelingskader (THK 1) voor hergebruik van PFAS-houdende grond en baggerspecie	• Vergadering Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie, PFAS-problematiek: hoorzitting, dinsdag 29 juni 2021, powerpointpresentatie RIVM, p. 14 • Rijksoverheid Nederland, *Tijdelijk handelingskader voor hergebruik van PFAS-houdende grond en baggerspecie* (Rapport 8 juli 2019)

2019	1 aug 2019	BAM/Deputatie Provincie Antwerpen	Aflevering vergunning voor de aanleg van een beveiligingsberm op het terrein van het bedrijf 3M	• Verslag vergadering Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie, dinsdag 6 juli 2021, Vraag om uitleg 3993 (2020-2021)
2019	Sep 2019	OVAM	Start groot bodemonderzoek in Vlaanderen	• Ademloos et al., *Tijdlijn PFOS, Zwijndrecht en Oosterweel*, 28 jun 2021, p. 10
2019	9 sep 2019	3M	3M kondigt PFAS-initiatieven en -acties aan	• 3M, 3M Announces PFAS Initiatives & Actions (9 sep 2019)
2019	17 sep 2019	OVAM	*De Standaard*, "De jacht op de onbekende troep is ingezet: OVAM begint groot bodemonderzoek", 17 sep 2019 • "We moeten toch eens kijken of die stoffen wel in de bodem mogen zitten, want we willen niet dat ze ook in ons voedsel terechtkomen"	• Vlaams Parlement, Vraag om uitleg 43 (2019)
2019	18 sep 2019	Huang & Jaffé	Publicatie van "Defluorination of Perfluorooctanoic Acid (PFOA) and Perfluorooctane Sulfonate (PFOS) by Acidimicrobium sp. Strain A6", *Environ. Sci. Technol.* 53(2019) ; p. 11410−11419 • "Princeton University-onderzoekers maken ontdekking bekend van een grondbacterie die PFOS kan afbreken"	
2019	Okt 2019	3M USA	Plaatsbezoek ambassadeur Dirk Wouters te St Paul	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met 3M Belgium, vrijdag 3 september 2021, aanvullende informatie
2019	Okt 2019	OVAM-VITO-RIVM	Vlaams-Nederlands overleg • Aanpak normering, Parameterkeuze, Ecotoxicologie, Afstemming visie EFSA	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met VITO, vrijdag 29 oktober 2021, presentatie, p. 2
2019	4 nov 2019	VMM	Tweede advies in het kader van grondwater	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met VMM, vrijdag 22 oktober 2021
2019	9 nov 2019	OVAM/Minaraad	Vaststelling urgentie PFAS/PFOS	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met

				Departement Omgeving, vrijdag 8 oktober 2021
2019	1 dec 2019	Ministerie van IenW	Tijdelijk handelingskader (THK 2) voor hergebruik van PFAS-houdende grond en baggerspecie	• Vergadering Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie, PFAS-problematiek: hoorzitting, dinsdag 29 juni 2021, powerpointpresentatie RIVM, p. 14 • Rijksoverheid Nederland, *Tijdelijk handelingskader voor hergebruik van PFAS-houdende grond en baggerspecie* (1 december 2019)
2019	2 dec 2019	OVAM	Publicatie *Ontwerprichtlijn PFAS-grondverzet*	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting, vrijdag 9 juli 2021, powerpointpresentatie ABO, p. 3
2019	2 dec 2019	BAM/Lantis - 3M Belgium	Addendum bij de dading	• Vlaams Parlement, Sv nr. 1259 van Mieke Schauvliege aan Lydia Peeters, 1 jun 2021, p. 3
2019	9 dec 2019	MOW	Gecoördineerd advies over PFAS	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met Departement Mobiliteit en Openbare Werken, vrijdag 19 november 2021
2019	13 dec 2019	MOW	Uitgebreider advies over PFAS	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met Departement Mobiliteit en Openbare Werken, vrijdag 19 november 2021
2019	17 dec 2019	3M Belgium	Plaatsbezoek Minister-president Jan Jambon te Zwijndrecht	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met 3M Belgium, vrijdag 3 september 2021, aanvullende informatie
2019	19 dec 2019	dOMG	Proces-verbaal wegens het ongezuiverd lozen van met PFOS vervuild hemelwater	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met

				Departement Omgeving, vrijdag 15 oktober 2021
2019	20 dec 2019	dOMG	Ontvangst verweernota van de OVAM	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met Departement Omgeving, vrijdag 8 oktober 2021
2020		MOW	• Begroting 2020 verslag Rekenhof • Aanpassing uitgaven begroting 2020 • Vertragingskosten t.g.v. vertragingen COVID 19 werden berekend o.b.v. ervaring met vertraging t.g.v. PFOS	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met Departement Mobiliteit en Openbare Werken, vrijdag 19 november 2021, powerpointpresentatie MOW, p. 8
2020		AZG	Geen advies AZG bij uitbreiding en hervergunning 3M (geen MER opgemaakt)	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met Agentschap Zorg en Gezondheid, maandag 8 november 2021, powerpointpresentatie, p. 12
2020		dOMG/3M Belgium	Handhavingstraject 3M: reiniging van met PFOS verontreinigd hemelwater met actiefkoolfilter + betaling bestuurlijke boete 7.200 euro	• Vergadering Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie, PFAS-problematiek: hoorzitting, dinsdag 29 juni 2021, powerpointpresentatie Departement Omgeving, p. 23
2020		3M Belgium, OVAM, VITO	Overleg om bodemsaneringswaarden te evalueren	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met 3M, vrijdag 3 december 2021, powerpointpresentatie, p. 17
2020		OVAM	Ecotox : gebaseerd op waarden afgeleid door RIVM (Verbruggen et al. 2020)	• Vergadering Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie, PFAS-problematiek: hoorzitting, dinsdag 29 juni 2021, powerpointpresentatie OVAM, p. 19

2020		EU	PFOA mag niet meer in de handel gebracht worden als stof zelf en het gebruik als bestanddeel van andere producten wordt beperkt in de toegestane concentratie	• Steunpunt Milieu & Gezondheid, *Factsheet Perfluorverbindingen (PFAS)*, jun 2021 • Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, vrijdag 27 augustus 2021, powerpointpresentatie Van Calster, p. 3
2020		VITO	• Voorstel normering PFOS en PFOA afgewerkt & vertaling in Engels • Ontwikkeling methoden andere PFAS • Vlaams Nederlands overleg over PFAS • Voorstel normeringkader vrij gebruik PFAS/PFOA grondverzet	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met VITO, vrijdag 29 oktober 2021, powerpointpresentatie, p. 7 • Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met VITO, vrijdag 29 oktober 2021, presentatie, p. 5
2020	Jan 2020	3M Belgium	Implementatie actieve koolfiltratie op hemelwater	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met 3M, vrijdag 3 december 2021, powerpointpresentatie, p. 71
2020	21 jan 2020	3M Belgium	Toelichting van 3M aan gemeente Zwijndrecht	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met gemeente Zwijndrecht, maandag 10 januari 2022, presentatie, p. 18 • Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met gemeente Zwijndrecht, maandag 10 januari 2022
2020	22 jan 2020	VITO	Normeringsrapport (draft)	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met VITO, vrijdag 29 oktober 2021, presentatie, p. 2
2020	28 jan 2020	VITO-OVAM	Uitnodiging sectoroverleg 2 apr 2020 • Vanuit OVAM incl. draft rapport	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met VITO,

				vrijdag 29 oktober 2021, presentatie, p. 2, 11
2020	Jan-apr 2020	VITO	Draft rapport sectoroverleg	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met VITO, vrijdag 29 oktober 2021, powerpointpresentatie, p. 10
2020	4 feb 2020	3M Belgium	Vergadering kabinet / VEKA en VMM – herberekening emissies 3M	• Peter Vermeulen, E-mail getiteld "RE: C-PFAS-PFOS - aanvullende aanvraag informatie " aan Onderzoekscommissie-PFAS-PFOS, vrijdag 1 oktober 2021, 18.17 uur, bijlage, p. 16
2020	Feb 2020	3M Belgium	Hervergunning & uitbreiding 3M	• Vergadering Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie, PFAS-problematiek: hoorzitting, dinsdag 29 juni 2021, powerpointpresentatie Departement Omgeving, p. 17 • Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met provincie Antwerpen, vrijdag 14 januari 2022, powerpointpresentatie, p. 8-10
2020	Feb 2020		Vlaamse kranten brengen het verhaal van advocaat Rob Bilott	• Ademloos et al., *Tijdlijn PFOS, Zwijndrecht en Oosterweel*, 28 jun 2021, p. 11
2020	18 feb 2020	dOMG	PFAS-Actieplan aangenomen door Managementcomité beleidsdomein Omgeving	• Vergadering Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie, PFAS-problematiek: hoorzitting, dinsdag 29 juni 2021, powerpointpresentatie Departement Omgeving, p. 13

2020	Mrt 2020	Colles et al.	Publicatie "Perfluorinated substances in the Flemish population (Belgium): Levels and determinants of variability in exposure", *Chemosphere* 242(mrt 2020), 125250 • Meting PFOS-waarden in Vlaamse bloedstalen	
2020	Mrt 2020	VITO	Draft EFSA som TDI 1,1 ng/kg/d voor 4 PFAS	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met VITO, vrijdag 29 oktober 2021, powerpointpresentatie, p. 10
2020	19 mrt 2020	3M Belgium	3M kondigt vooruitgang aan inzake PFAS-initiatieven en -acties	• 3M News Center, 3M Announces Progress on PFAS Initiatives and Actions (19 maart 2020)
2020	30 mrt 2020	dOMG	Deadline toepassing geschikte zuiveringstechniek zodat vervuild regenwater voldoet aan de lozingsnormen	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met Departement Omgeving, vrijdag 15 oktober 2021, p. 23
2020	2 apr 2020	VITO	Sectoroverleg m.b.t. normeringsrapport • VEB (eBSD), sectororganisaties, andere overheden	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met VITO, vrijdag 29 oktober 2021, presentatie, p. 3 • Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met VITO, vrijdag 29 oktober 2021
2020	8 apr 2020	EU	Opname van perfluoroctaanzuur (PFOA), zouten daarvan en aanverwante verbindingen in bijlage I, deel A onder de EU-POPs-verordening • Amendement in voege sinds 4 jul 2020	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting, vrijdag 9 juli 2021, powerpointpresentatie Piñeros Garcet, p. 15 • Gedelegeerde verordening (EU) 2020/784 van de Commissie van 8 april 2020 tot wijziging van bijlage I bij Verordening (EU) 2019/1021 van het Europees Parlement en de Raad wat betreft de opneming van perfluoroctaanzuur (PFOA), zouten

				daarvan en aanverwante verbindingen, Publicatieblad van de Europese Unie, L 188 1/1 (15 juni 2020)
2020	15 apr 2020	VITO-3M-Essencia-OVAM	Overleg over draft normeringsrapport – geen aanpassing	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met VITO, vrijdag 29 oktober 2021, presentatie, p. 3
2020	20 apr 2020	OVAM	Opmaak van een technisch verslag, Standaardprocedure, Regeling voor gebruik van bodemmaterialen	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting over PFAS/PFOS, vrijdag 16 juli 2021, Finaal rapport-Vrancken, p. 8
2020	Mei 2020	NL	Voorstel voor de aanpak van afvalwaterlozingen met PFAS van de grond- en baggersector	• Rijksoverheid Nederland, Mijlpalen PFAS 2020/2021, (15 april 2020) p. 1 (laatst geraadpleegd 7 februari 2022)
2020	7 mei 2020	VITO	Finaal normeringsrapport	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met VITO, vrijdag 29 oktober 2021, powerpointpresentatie, p. 10
2020	3 jun 2020	OVAM	Publicatie *Richtlijn PFAS-onderzoek* • Formulering van meer algemene richtlijnen • De richtlijn geldt sinds 1 sep 2020	• OVAM, "Richtlijnen voor PFAS-onderzoek", 10 september 2020 • Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting, vrijdag 9 juli 2021, powerpointpresentatie ABO, p. 3 • Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met OVAM, vrijdag 1 oktober 2021, powerpointpresentatie, p. 14
2020	15 jun 2020	OVAM	Publicatie *Toetsingswaarden voor PFOS en PFOA in bodem en grondwater. Ontwerp*.	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met VITO, vrijdag 29 oktober 2021, presentatie, p. 3

2020	30 jun 2020	Kwiatkowski et al.	Publicatie "Scientific Basis for Managing PFAS as a Chemical Class", *Environ. Sci. Technol. Lett.* 7(2020)8 ; p. 532–543	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Gezondheidsrisico's PFAS/PFOS: hoorzitting, vrijdag 2 juli 2021, powerpointpresentatie De Witt, p. 34
2020	2 jul 2020	Ministerie van IenW	Tijdelijk handelingskader (THK 3) voor hergebruik van PFAS-houdende grond en baggerspecie	• Vergadering Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie, PFAS-problematiek: hoorzitting, dinsdag 29 juni 2021, powerpointpresentatie RIVM, p. 15 • Rijksoverheid, *Tijdelijk handelingskader voor hergebruik van PFAS-houdende grond en baggerspecie Geactualiseerde versie 2 juli 2020* (Rapport 3 juli 2020)
2020	9 jul 2020	EFSA	Forse verstrenging EFSA-advieswaarde voor 4 PFAS: 4,4 ng/kg lw [lichaamsgewicht] per week	• Vergadering Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie, PFAS-problematiek: hoorzitting, dinsdag 29 juni 2021, powerpointpresentatie Jacob de Boer, p. 15
2020	14 aug 2020		Media rapporteren over de geplande sanering van de voormalige Opel-site in de Antwerpse haven.	• Ademloos et al., *Tijdlijn PFOS, Zwijndrecht en Oosterweel*, 28 jun 2021, p. 11
2020	24 aug 2020	dOMG	Staalname toont significante daling van de PFOS-concentratie naar een gehalte van 63 µg/l	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met Departement Omgeving, vrijdag 15 oktober 2021, p. 23
2020	Sep 2020	VITO	• Nieuwe EFSA TDI • EFSA som TDI 0,63 ng/kg/d voor 4 PFAS	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met VITO, vrijdag 29 oktober 2021, powerpointpresentatie, p. 10

				• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met VITO, vrijdag 29 oktober 2021, presentatie, p. 3
2020	17 sep 2020	3M	• Antwerpse Deputatie verleent laatste van 16 vergunningen aan 3M tot verandering en/of wijziging van de vergunningsvoorwaarden • Vaststelling lozingsnormen voor PFOS, PFOA, PFBS, PFHpA, PFHxA, PFHxS, PFOSA, PFPeA, PFBA	• Vergadering Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie, PFAS-problematiek: hoorzitting, dinsdag 29 juni 2021, powerpointpresentatie Departement Omgeving, p. 17 • Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, vrijdag 27 augustus 2021, powerpointpresentatie Larmuseau, p. 5 • Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met 3M, vrijdag 3 december 2021, powerpointpresentatie, p. 34, 37 • Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met provincie Antwerpen, vrijdag 14 januari 2022, powerpointpresentatie, p. 6 • Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met gemeente Zwijndrecht, maandag 10 januari 2022
2020	17 sep 2020	EFSA	Publicatie over nieuw standpunt over PFAS in voedsel	• Vlaams Parlement, Vraag om uitleg 3706 (2020-2021)
2020	2 okt 2020	Belgische Kamer van Volksvertegenwoordigers	Voorstel van resolutie betreffende meer transparantie inzake de productie en het gebruik van PFAS • Aangenomen op 1 juli 2021	• Parlementair Document 55K1546
2020	10 okt 2020	VITO	Engelse versie normeringsrapport • Op S-RISK-website • Melding nieuwe EFSA	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met VITO,

			• Geen nieuwe doorrekening	vrijdag 29 oktober 2021, powerpointpresentatie, p. 10 • Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met VITO, vrijdag 29 oktober 2021, presentatie, p. 3
2020	14 okt 2020	Europese Commissie	Publicatie Chemicals Strategy for Sustainability	• Vergadering Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie, PFAS-problematiek: hoorzitting, dinsdag 29 juni 2021, powerpointpresentatie Jacob de Boer, p. 16 • Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting, vrijdag 9 juli 2021, powerpointpresentatie Piñeros Garcet, p. 12 • Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, vrijdag 27 augustus 2021, powerpointpresentatie Van Calster, p. 8
2020	15 okt 2020	MOW	Voortgangsrapportage: melding van bodem- en grondwaterverontreiniging Zwijndrecht	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met Departement Mobiliteit en Openbare Werken, vrijdag 19 november 2021, powerpointpresentatie MOW, p. 8
2020	16 okt 2020	dOMG	PFAS-Actieplan toegelicht op de Webinar van de Minaraad	• Vergadering Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie, PFAS-problematiek: hoorzitting, dinsdag 29 juni 2021, powerpointpresentatie Departement Omgeving, p. 13
2020	9 nov 2020	VITO	Internationale ondersteuning m.b.t. PFAS en andere EC's	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met VITO,

			• SOILVER Linking science and policy deriving threshold levels and standards	vrijdag 29 oktober 2021, presentatie, p. 15
2020	24 nov 2020	3M	3M rapporteert geen verband tussen PFAS en COVID-19	• 3M News Center, No Evidence Linking PFAS and COVID-19 (1 juli 2020) (laatst geraadpleegd 7 februari 2022)
2020	3 dec 2020	dOMG	Controle door Handhaving op de werfzone	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met Departement Omgeving, vrijdag 15 oktober 2021, p. 35
2020	10 dec 2020	ECHA	RAC-opinie m.b.t. PFHpA aangenomen	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting, vrijdag 9 juli 2021, powerpointpresentatie Piñeros Garcet, p. 8, 29 • ECHA, Registry of CLH intentions until outcome (17 februari 2021) (laatst geraadpleegd 7 februari 2022)
2020	Eind 2020	EU	De herziening van de Europese Drinkwaterrichtlijn wordt goedgekeurd; die moet tegen eind 2022 omgezet worden in Vlaamse wetgeving • In 2026 dienen de concentraties PFAS in drinkwater te voldoen aan deze Drinkwaterrichtlijn	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting, vrijdag 9 juli 2021, powerpointpresentatie Piñeros Garcet, p. 32 • Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, vrijdag 27 augustus 2021, powerpointpresentatie Van Calster, p. 5
2021		EU	Voorstel tot beperking van PFAS C9-C14, alsook hun zouten en precursoren, aangenomen door de lidstaten in het REACH-comité	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting, vrijdag 9 juli 2021, powerpointpresentatie Piñeros Garcet, p. 16 • ECHA, Perfluoralkyl bevattende chemische stoffen (PFAS), "REACH restrictions"
2021		EFSA	Toetsingsnorm PFOS 4,4 ng/kg/week	• Vergadering Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke

				Ordening en Energie, PFAS-problematiek: hoorzitting, dinsdag 29 juni 2021, powerpointpresentatie Greet Schoeters, p. 7
2021		3M	Publicatie *Sustainability Report*	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met 3M Belgium, vrijdag 3 september 2021, p. 54
2021		Parket Antwerpen	Start opsporingsonderzoek om in kaart te brengen of er strafbare feiten gepleegd zijn	• Stijn Cools, Jef Poppelmonde, "Reconstructie PFOS: Negen momenten waarop het alarm kon afgaan" (*De Standaard*, 12 juni 2021)
2021		VITO	referentietaken, PFAS@home , 796 bloedstalen, Werkgroepen PFAS, luchtmetingen, voorbereiding fase 2 HBM, ad-hocvragen…	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met VITO, vrijdag 29 oktober 2021, powerpointpresentatie, p. 9
2021	14 jan 2021		Invoering bodemsaneringstoets • RvVb 14 januari 2021, nr. RvVb-A-2021-0520: validering van vergunningsvoorwaarde 'bouwwerken kunnen pas starten nà bodemsanering'	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, vrijdag 27 augustus 2021, powerpointpresentatie Larmuseau, p. 11
2021	25 jan 2021	3M Belgium	Administratief beroep 3M i.h.k.v. historische grondwaterverontreiniging raakt zonder voorwerp na afstemming tussen OVAM en 3M	• Vergadering Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie, PFAS-problematiek: hoorzitting, dinsdag 29 juni 2021, powerpointpresentatie Departement Omgeving, p. 19
2021	1 feb 2021	3M Belgium	3M Belgium is EMAS geregistreerd	• Vergadering Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie, PFAS-problematiek: hoorzitting, dinsdag 29 juni 2021, powerpointpresentatie Departement Omgeving, p. 6

2021	4 feb 2021	dOMG	Verzegeling bypass waterzuivering op werfzone	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met Departement Omgeving, vrijdag 15 oktober 2021, p. 35
2021	25 feb 2021	Raad voor Vergunningsbetwistingen	Stikstofarrest van 25 februari 2021 (RvVb A/2021/0697)	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, vrijdag 27 augustus 2021, powerpointpresentatie Larmuseau, p. 6
2021	25 feb 2021	MOW	Voortgangsrapportage	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met Departement Mobiliteit en Openbare Werken, vrijdag 19 november 2021, powerpointpresentatie MOW, p. 9
2021	Mrt 2021	3M Belgium	Installatie zandfilter	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met 3M, vrijdag 3 december 2021, powerpointpresentatie, p. 69
2021	5 mrt 2021	OVAM-VITO	Publicatie *Richtlijn PFAS-onderzoek* • Update, n.a.v. het normenkader	• OVAM, "Richtlijnen voor PFAS onderzoek - Update" (10 mrt 2021) • Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting, vrijdag 9 juli 2021, powerpointpresentatie ABO, p. 3 • Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met VITO, vrijdag 29 oktober 2021, presentatie, p. 5
2021	5 mrt 2021	OVAM	Publicatie *Toetsingswaarden voor PFOS en PFOA in bodem en grondwater*	• OVAM, "Richtlijnen voor PFAS onderzoek - Update" (10 mrt 2021) • Vlaams Parlement, Vraag om uitleg 2743 (2020-2021)
2021	9 mrt 2021	Raad van State	Grondwaterarrest van 9 maart 2021	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, vrijdag 27 augustus 2021, powerpointpresentatie Larmuseau, p. 6

				• Raad van State, Afdeling Bestuursrechtspraak, VII[e] Kamer, Arrest nr. 250.025 van 9 maart 2021 in de zaak A. 225.109/VII-40.261
2021	30 mrt 2021	3M Belgium	Operationalisering zandfilter	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met 3M Belgium, vrijdag 3 september 2021, powerpointpresentatie, p. 3
2021	1 apr 2021		Nieuwe richtlijnen/richtnormen/toetsingswaarden voor het grondverzet voor PFOS	• Vlaams Parlement, Vraag om uitleg 3315 (2020-2021) • Vlaams Parlement, Vraag om uitleg 3314 (2020-2021) • Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met OVAM, vrijdag 1 oktober 2021, powerpointpresentatie, p. 12, 14 • Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met OVAM, vrijdag 1 oktober 2021, p. 5, 8
2021	1 apr 2021	Gemeente Zwijndrecht	Overleg tussen gemeente Zwijndrecht en Thomas Goorden m.b.t. verontrustende vaststellingen over PFOS	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met gemeente Zwijndrecht, maandag 10 januari 2022, presentatie, p. 19 • Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met gemeente Zwijndrecht, maandag 10 januari 2022, p. 6
2021	1 apr 2021	Rogers et al.	Publicatie “Advancing per- and polyfluoroalkyl substances (PFAS) research: an overview of ATSDR and NCEH activities and recommendations”, Journal of Exposure Science & Environmental Epidemiology (1 apr 2021) • Tijdlijn ATSDR en NCEH activiteiten en aanbevelingen (1999-2019)	

2021	2 apr 2021	Gemeente Zwijndrecht	Aanvraag offerte voor staalname onder de E34 • 23 apr 2021: ontvangst en goedkeuring offerte door de gemeente Zwijndrecht • 27 apr 2021: uitvoering staalname door de gemeente Zwijndrecht	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met gemeente Zwijndrecht, maandag 10 januari 2022, presentatie, p. 19 • Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met gemeente Zwijndrecht, maandag 10 januari 2022, p. 10
2021	Mei 2021	Arcadis	"PFAS in products and waste streams in the Netherlands"	• Vergadering Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie, PFAS-problematiek: hoorzitting, dinsdag 29 juni 2021, powerpointpresentatie OVAM, p. 13
2021	Mei 2021	ATSDR	Publicatie *Toxicological Profile for Perfluoroalkyls* • Gedetailleerd overzicht Toxicologisch profile PFCs	
2021	6-7 mei 2021	VITO	Internationale ondersteuning m.b.t. PFAS en andere EC's • ENSOR Results of an exploratory study on CECs [Contaminants of Emerging Concern] in the Flemish soil	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met VITO, vrijdag 29 oktober 2021, presentatie, p. 15
2021	11 mei 2021	Openbaar Ministerie	Opstart opsporingsonderzoek ingevolgde klacht ontvangen vanwege een burger	• Belgische Kamer van Volksvertegenwoordigers, Commissie voor Justitie, Vraag 19, 9 jun 2021, p. 46
2021	18 mei 2021	dOMG	Managementcomité vraagt versterking en uitbreiding van de PFAS-acties (actualisatie PFAS-actieplan)	• Vergadering Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie, PFAS-problematiek: hoorzitting, dinsdag 29 juni 2021, powerpointpresentatie Departement Omgeving, p. 13 • Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met

				Departement Omgeving, vrijdag 8 oktober 2021, p. 56
2021	18 mei 2021	RINK, Lantis, Grondbank	Werfbezoek	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met Grondbank vzw, vrijdag 19 november 2021, aanvullende info
2021	21 mei 2021	Coördinatiewerk groep PFAS	Vergadering coördinatiewerkgroep PFAS • Versterking van het Actieplan inzake PFAS	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met Departement Omgeving, vrijdag 8 oktober 2021 – aanvullende info
2021	21 mei 2021	Lantis	Vergadering raad van bestuur betr. communicatie	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met Lantis, vrijdag 24 september 2021, p. 77
2021	28 mei 2021	Coördinatiewerk groep PFAS	Vergadering coördinatiewerkgroep PFAS • Versterking van het Actieplan inzake PFAS	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met Departement Omgeving, vrijdag 8 oktober 2021 – aanvullende info
2021	Jun 2021	MOW	• Eerste inventarisatie van projecten waarin PFAS als verdachte parameter in beeld kwam • Advies herevaluatie lopende werven (n.a.v. Oosterweel + nieuwe toetsingswaarden en inzichten)	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met Departement Mobiliteit en Openbare Werken, vrijdag 19 november 2021, powerpointpresentatie MOW, p. 12
2021	Jun 2021	OVAM	Verscherping van PFOS-normen	• "Milieu: Wie wist wat over PFOS?", *De Tijd* (16 jun 2021)
2021	Jun 2021	Gemeente Zwijndrecht	Afname bodem- en grondwaterstalen met zorgwekkende resultaten	• "Milieu: Wie wist wat over PFOS?", *De Tijd* (16 jun 2021) • Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met 3M Belgium, vrijdag 3 september 2021, powerpointpresentatie, p. 19
2021	1 jun 2021	AZG	Reactie AZG na melding van de gemeente Zwijndrecht op basis van resultaten van bodemstalen genomen in opdracht van de gemeente	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met Agentschap Zorg en Gezondheid,

				maandag 8 november 2021, powerpointpresentatie, p. 14 • Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met gemeente Zwijndrecht, maandag 10 januari 2022, presentatie, p. 19
2021	3 jun 2021	dOMG	Inspectie i.s.m. milieudiensten van Zwijndrecht en Antwerpen en OVAM-medewerker	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met Departement Omgeving, vrijdag 15 oktober 2021, p. 35
2021	3 jun 2021	OVAM	Oplegging aan 3M van een herbeoordeling van de nood aan voorzorgsmaatregelen	• Vergadering Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie, PFAS-problematiek: hoorzitting, dinsdag 29 juni 2021, powerpointpresentatie OVAM, p. 7
2021	4 jun 2021	Gemeente Zwijndrecht	Spoedvergadering met Agentschap Milieu [*sic*; Zorg] en Gezondheid, OVAM en kabinet Omgeving	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met gemeente Zwijndrecht, maandag 10 januari 2022, presentatie, p. 19
2021	8 jun 2021	Podder et al.	Publicatie “Per and poly-fluoroalkyl substances (PFAS) as a contaminant of emerging concern in surface water: A transboundary review of their occurrences and toxicity effects: Review”, *Journal of Hazardous Materials* 419(8 jun 2021), 126361 • Tijdlijn meta-analyse literatuur (<2001 | 2001-2010 | >2010)	• 6 jul 2021 PFAS-tijdslijn prof. Tytgat ; p. 2 (e-mail getiteld “RE: DRINGEND BERICHT parlementsvoorzitter: Openbaarheid van bestuur verslagen werkgroep chemische stoffen)”
2021	8 jun 2021	Lantis	Beslissing om over dading te communiceren	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met Lantis, vrijdag 24 september 2021
2021	8 jun 2021	Agentschap Zorg en Gezondheid	Agentschap Zorg en Gezondheid was door OVAM niet geïnformeerd over PFOS-vervuiling; OVAM ontkent	• "Milieu: Wie wist wat over PFOS?", *De Tijd* (16 jun 2021)

2021	14 jun 2021	OVAM	Tussentijdse rapportage beschrijvend bodemonderzoek	• Vergadering Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie, PFAS-problematiek: hoorzitting, dinsdag 29 juni 2021, powerpointpresentatie OVAM, p. 7
2021	17 jun 2021		Interview schepen Vervaet - "Zwijndrechts schepen van Milieu: "Informatie PFOS was voor álle bevoegde instanties. Zijn wij dat dan niet?""	• Dirk Hendrikx, *Gazet van Antwerpen* (17 jun 2021)
2021	18 jun 2021	OVAM/Arcadis	Arcadis neemt in opdracht van OVAM een reeks van elf bodemstalen op verschillende plaatsen in Zwijndrecht, Beveren en Antwerpen	• Vlaams Parlement, Vraag om uitleg 4133 (2020-2021), dinsdag 6 juli 2021 • "Milieu: Wie wist wat over PFOS?", *De Tijd* (16 jun 2021) • Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met 3M Belgium, vrijdag 3 september 2021, powerpointpresentatie, p. 19
2021	23 jun 2021	Dryade VZW / 3M Belgium	Neerlegging klacht met burgerlijke partijstelling bij het parket te Antwerpen	• Dryade, Klacht met burgerlijke partijstelling tegen 3M en Lantis in de PFOS-zaak (laatst geraadpleegd op 7 februari 2022)
2021	23 jun 2021	Vlaams Parlement	Onderzoekscommissie PFAS-PFOS wordt opgericht	• Verslag plenaire vergadering, Onderzoekscommissie, woensdag 23 juni 2021
2021	29 jun 2021	COTU, Grondbank	Startvergadering werfbezoek (TEAMS-vergadering)	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met Grondbank vzw, vrijdag 19 november 2021, aanvullende info
2021	30 jun 2021	3M Belgium	Vergadering met minister Demir	• Peter Vermeulen, E-mail getiteld "RE: C-PFAS-PFOS - aanvullende aanvraag informatie " aan Onderzoekscommissie-PFAS-PFOS,

				vrijdag 1 oktober 2021, 18.17 uur, bijlage, p. 16
2021	30 jun 2021	*De Morgen*	3M-directeur Peter Vermeulen: 'Mogelijk ook verspreiding via de lucht'	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met 3M Belgium, vrijdag 3 september 2021, p. 21
2021	1 jul 2021	Provincie Antwerpen	Besluit Antwerpse deputatie m.b.t. lozingsvoorwaarden 3M • Beslist wordt om de procedure van ambtshalve bijstelling van de milieuvoorwaarden op te starten	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met provincie Antwerpen, vrijdag 14 januari 2022, powerpointpresentatie, p. 11
2021	1 jul 2021	OVAM	Deadline rapportage beschrijvend bodemonderzoek	• Vergadering Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie, PFAS-problematiek: hoorzitting, dinsdag 29 juni 2021, powerpointpresentatie OVAM, p. 7
2021	2 jul 2021	*De Standaard*	Interview Peter Vermeulen, directeur van 3M: 'Er is iets over het hoofd gezien, dat is duidelijk'	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met 3M Belgium, vrijdag 3 september 2021
2021	8 jul 2021	3M Belgium	Vergadering met kabinet Demir	• Peter Vermeulen, E-mail getiteld "RE: C-PFAS-PFOS - aanvullende aanvraag informatie " aan Onderzoekscommissie-PFAS-PFOS, vrijdag 1 oktober 2021, 18.17 uur, bijlage, p. 16
2021	14 jul 2021	Experten-commissie Grondverzet	Presentatie finaal rapport Expertencommissie Grondverzet	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting over PFAS/PFOS, vrijdag 16 juli 2021, Finaal rapport-Vrancken
2021	29 jul 2021	3M Belgium	Er worden nog 27 PFAS of PFAS-bevattende producten vervaardigd op de site van 3M.	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met 3M Belgium, vrijdag 3 september 2021

2021	Jul 2021	dOMG	Onderzoek naar het relatieve belang van pre- en postnatale blootstelling bij ontwikkelen van chronische aandoeningen	• Vergadering Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie, PFAS-problematiek: hoorzitting, dinsdag 29 juni 2021, powerpointpresentatie Departement Omgeving, p. 10
2021	5 jul 2021	Eens et al.	Publicatie "Waarom kwam PFAS-vervuiling niet sneller in de aandacht?: Opinie", *De Standaard* (5 jul 2021) ; p. 27 • Tijdlijn veldonderzoek UAntwerpen vnl. vogels: 2002-heden	
2021	15 jul 2021	AZG – Gemeente Zwijndrecht	• Start bloedonderzoek omwonenden 3M Zwijndrecht • Na de melding van gemeente Zwijndrecht op 1/6 onderzoek uitgevoerd naar kankerincidentie van kankers geassocieerd met PFAS	• Celine Bruyndonckx, "Bloedonderzoek naar PFOS-vervuiling gaat van start: "Ik wil weten of ik mijn leven hier kan verderzetten", *VRT nws*, 15 jul 2021. • Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met Agentschap Zorg en Gezondheid, maandag 8 november 2021, powerpointpresentatie, p. 10
2021	16 jul 2021	3M Belgium	Vergadering met kabinet Demir	• Peter Vermeulen, E-mail getiteld "RE: C-PFAS-PFOS - aanvullende aanvraag informatie " aan Onderzoekscommissie-PFAS-PFOS, vrijdag 1 oktober 2021, 18.17 uur, bijlage, p. 16
2021	19 jul 2021	EU	5 lidstaten starten nieuwe consultatieronde inzake PFAS-emissiedata op	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting, vrijdag 9 juli 2021, powerpointpresentatie Piñeros Garcet, p. 36
2021	4 aug 2021	EU	Verordening (EU) 2021/1297 van de Commissie van 4 augustus 2021 tot wijziging van bijlage XVII bij Verordening (EG) nr. 1907/2006	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, vrijdag 27 augustus 2021, powerpointpresentatie Van Calster, p. 4

2021	5 aug 2021	3M Belgium	Operationalisering 3e actieve koolfilter	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met 3M Belgium, vrijdag 3 september 2021, powerpointpresentatie, p. 3
2021	6 aug 2021	Greenpeace / Grondrecht	Indiening milieustakingsvordering bij de rechtbank van eerste aanleg in Antwerpen tegen Oosterweel-bouwheer Lantis en aannemersconsortium Rinkoniên •	• *Knack*, "Grondrecht en Greenpeace dagvaarden Lantis vanwege PFOS-vervuiling" (e-artikel, 7 augustus 2021)
2021	23 aug 2021	dOMG	Deadline informatiedeling alle mogelijke stoffen en de risico's daarvan, die aanwezig zijn op het terrein van 3M, geproduceerd door 3M of geloosd in het afvalwater door 3M	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met Departement Omgeving, vrijdag 15 oktober 2021
2021	27 aug 2021	dOMG	• Proces-verbaal wegens niet-naleving milieuvoorzorgverplichting, de preventieplicht, de informatieplicht en het lozen van schadelijk bedrijfsafvalwater • Advies prof. Schoeters m.b.t. milieurisico lozingsstoffen	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met Departement Omgeving, vrijdag 15 oktober 2021
2021	31 aug 2021	RINK, Grondbank	Werfbezoek	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met Grondbank vzw, vrijdag 19 november 2021, aanvullende info
2021	Sep 2021	Opdrachthouder	Deadline 1e rapport	• Vergadering Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie, PFAS-problematiek: hoorzitting, dinsdag 29 juni 2021, powerpointpresentatie Karl Vrancken, p. 7
2021	2 sep 2021	dOMG	Staalname aan drie waterlozingspunten	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met Departement Omgeving, vrijdag 15 oktober 2021

2021	7 sep 2021	Minister Demir	Formele ingebrekestelling 3M Belgium	• Wim Schepens, Anne Vanrenterghem, "Vlaams minister Demir stelt 3M in gebreke", *VRT nws*, 7 sep 2021
2021	22 sep 2021	COTU, Grondbank	Startvergadering werfbezoek	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met Grondbank vzw, vrijdag 19 november 2021, aanvullende info
2021	Okt 2021	3M Belgium	Plaatsing tijdelijke hemelwaterbuffer	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met 3M, vrijdag 3 december 2021, powerpointpresentatie, p. 71
2021	Okt 2021	MOW	Actualisatie inventarisatie van projecten waarin PFAS als verdachte parameter in beeld kwam	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met Departement Mobiliteit en Openbare Werken, vrijdag 19 november 2021, powerpointpresentatie MOW, p. 12
2021	1 okt 2021	ECHA	Voorstel tot beperking van AFFF	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting, vrijdag 9 juli 2021, powerpointpresentatie Piñeros Garcet, p. 28
2021	19 okt 2021	RINK, Grondbank	Werfbezoek	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met Grondbank vzw, vrijdag 19 november 2021, aanvullende info
2021	19 okt 2021	3M USA	Afsluiting vergelijk met de stad Decatur	• 3M News Center, "3M Reaches Agreement to Address PFAS with Several Parties Near Decatur, Ala." (persbericht, 19 oktober 2021) (laatst geraadpleegd 8 februari 2022) • Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met 3M, vrijdag 3 december 2021, p. 85

2021	21 okt 2021	3M Belgium	Verstrenging lozingsnormen voor PFOS, PFOA, PFBS, PFHpA, PFHxA, PFHxS, PFOSA, PFPeA, PFBA	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met 3M, vrijdag 3 december 2021, powerpointpresentatie, p. 34 • Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met provincie Antwerpen, vrijdag 14 januari 2022, powerpointpresentatie, p. 12
2021	26 okt 2021	*Het Nieuwsblad*	'Groot deel omwonenden van 3M heeft te veel PFOS in z'n bloed, maar hoe gevaarlijk is dat precies? "Vergt tijd om het uit je lichaam te krijgen"' • Jan Tytgat (KU Leuven): "En er moet ook niet meer aan getwijfeld worden: de schuld ligt bij 3M. Want hoe dichter mensen bij de fabriek wonen, hoe meer PFOS ze in het bloed hebben."	• Paul Demeyer, *Het Nieuwsblad* (26 okt 2021)
2021	15 nov 2021	MOW	Publieke beschikbaarstelling eerste versie PFAS-verkenner	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met Departement Mobiliteit en Openbare Werken, vrijdag 19 november 2021, powerpointpresentatie MOW, p. 13
2021	1 dec 2021	*Het Laatste Nieuws*	Interview Rebecca Teeters	• Jonas Muylaert, "Interview Rebecca Teeters" (*HLN*, 1 december 2021)
2021	29 dec 2021	Raad van State	Schorsingsarrest van de Raad van State betreffende het grondverzet bij de Oosterweelwerken	• Arrest Raad van State, Afdeling Bestuursrechtspraak, VIIe Kamer nr. 252.567 (29 december 2021) in de zaak A. 235.240/VII-41.264
2021	Najaar 2021	Vlaamse Regering	Splitview-project voor textielsector	• Vergadering Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie, PFAS-problematiek: hoorzitting, dinsdag 29 juni 2021, powerpointpresentatie Departement Omgeving, p. 5

2021	Najaar 2021	3M Belgium	Operationalisering derde ECF-eenheid en tweede thermische oxidatie-eenheid	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met 3M Belgium, vrijdag 3 september 2021, powerpointpresentatie, p. 8
2022		EU	Beperking voor gebruik van PFOA in apparatuur voor productie van halfgeleiders en in latex drukinkten	• Steunpunt Milieu & Gezondheid, *Factsheet Perfluorverbindingen (PFAS)*, jun 2021
2022	28 jan 2022	Apache.be	Artikel: Tom Cochez, "Lantis zweeg tegen burgerbewegingen over PFAS-vervuiling"	• Apache.be, 28 januari 2022
2022	31 januari 2022	OVAM / 3M Belgium	Datum indiening eerste gefaseerd beschrijvend bodemonderzoek (BBO) • 3M meldt 27 januari 2022 deze deadline niet te halen	• OVAM, "OVAM verstuurt 3M aanmaning voor het missen van deadline voor het nieuwe beschrijvend bodemonderzoek"(persbericht OVAM, 1 februari 2022)
2022	10 februari 2022	OVAM / 3M Belgium	Uiterste indiendatum eerste gefaseerd beschrijvend bodemonderzoek	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting met OVAM, vrijdag 1 oktober 2021, powerpointpresentatie, p. 12 • OVAM, "OVAM verstuurt 3M aanmaning voor het missen van deadline voor het nieuwe beschrijvend bodemonderzoek"(persbericht OVAM, 1 februari 2022)
2022	Mrt 2022	dOMG	Ontwikkeling van gezondheidsindicatoren voor blootstelling aan hormoonverstorende stoffen in Vlaanderen en doorrekening van de maatschappelijke gezondheidskost	• Vergadering Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie, PFAS-problematiek: hoorzitting, dinsdag 29 juni 2021, powerpointpresentatie Departement Omgeving, p. 10
2022	Apr 2022	dOMG/OVAM	Proof of concept meting van perfluoralkylstoffen (PFAS) in diverse milieucompartimenten om de belangrijkste blootstellingroutes te bepalen	• Vergadering Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie, PFAS-problematiek: hoorzitting, dinsdag 29

				juni 2021, powerpointpresentatie Departement Omgeving, p. 10
2022	Aug 2022	Vlaamse Regering	Meetverplichting voor PFOS en PFOA voor afvalverwerkende bedrijven	• Vergadering Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie, PFAS-problematiek: hoorzitting, dinsdag 29 juni 2021, powerpointpresentatie Departement Omgeving, p. 5
2023		EU	Beperking voor gebruik van PFOA in beschermende werkkledij, membranen voor medisch textiel, filtratie bij waterzuivering, productieprocessen en afvalwaterbehandeling	• Steunpunt Milieu & Gezondheid, *Factsheet Perfluorverbindingen (PFAS)*, jun 2021
2023-2024		Lantis	Verlegging Palingbeek	• Vergadering Onderzoekscommissie PFAS-PFOS, Hoorzitting over PFAS/PFOS, vrijdag 16 juli 2021, Finaal rapport-Vrancken, p. 11
2032		EU	Beperking voor gebruik van PFOA in medische hulpmiddelen (andere dan die opgenomen in Richtlijn 93/42/EEG)	• Steunpunt Milieu & Gezondheid, *Factsheet Perfluorverbindingen (PFAS)*, jun 2021